

ΠΥΡΡΟΣ

Δυναμική
Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32 - 106 83 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ: 8233830 - FAX: 8238468 • ΕΤΟΣ 1ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2000 • ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 500 ΔΡΧ.

Η ΓΝΩΜΗ ΜΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ & ΗΠΕΙΡΟΣ

Κάποτε η Αδελφότητα των ξε-
νιτεμένων του κάθε Ηπειρωτι-
κού χωριού, ιδιαίτερα του ορει-
νού όγκου, αποτελούσε τη μο-
ναδική ευεργέτιδα δύναμη γι'
αυτό. Έργα ανάγνωσης, βοηθή-
ματα κοινωφελή, έδιναν ζωή και
συνέχεια στο χώρο.

Σήμερα τα πράγματα είναι κά-
πως διαφορετικά. Νέοι θεσμοί,
άλλη πραγματικότητα.

Ωστόσο ο Ηπειρωτικός φορέ-
ας της Διασποράς, παρά τις αδυ-
ναμίες προσαρμογής στο νέο κοι-
νωνικό περιβάλλον, εξακολου-
θεί να υπάρχει. Και να προσφέ-
ρει προς τις εξής κατευθύνσεις:

- Στην ενίσχυση των δεσμών,
ιδιαίτερα των νέων γενιών, με
τον πατρογονικό χώρο αναφο-
ράς και την ανάπτυξη κάθε εί-
δους δραστηριότητας στο χώρο
υποδοχής.

- Στη συνέχεια της παροχής
όποιας βοήθειας στον γενέθλιο
τόπο.

- Στη συμπαράσταση στους α-
γώνες και στις διεκδικήσεις των
τοπικών φορέων.

- Στην ανάπτυξη δεσμών αλλη-
λεγγύης των αποδήμων.

- Στην πολιτιστική δραστη-
ριότητα.

Οι Ηπειρώτες της Διασποράς
δεν είναι ξέμακροι από την Ήπει-
ρο, όπως μερικοί νομίζουν. Είναι
η «άλλη Ήπειρος», εκτός των τει-
χών. Που έχει τη δική της πα-
ρουσία και συμβολή.

Το «ήρθαν οι πρωτευουσάνοι
να μας κάνουν κουμάντο», ό-
πως πολλές φορές ακούγεται,
ακόμα και από εκπροσώπους θε-
σμοθετημένων φορέων, δεν ται-
ριάζει στους απόδημους.

Οι Ηπειρώτες της Διασποράς
προσφέρουν και έχουν πολλά α-
κόμη να δώσουν στην Ήπειρο.

Και μόνο με το ξεπέρασμα α-
ναχρονιστικών αντιλήψεων, με
τη συνεργασία και το συντονι-
σμό του αγώνα όλων των Ηπει-
ρωτικών φορέων, γηγενών και
μη, θα έρθει σίγουρα καλύτερο
αποτέλεσμα για την Ήπειρο.

Οι Ηπειρώτες της Διασποράς
είναι άξια τέκνα της Ηπείρου. Και
τιμούν και σέβονται τη σχέση μα-
ζί της!

«Π»

➔ Η ΔΥΝΑΜΗ της «άλλης» Ηπείρου

Οι Απόδημοι Ηπειρώτες έχουν μακρά
παράδοση προσφοράς στον γενέθλιο
τόπο και στην πατρίδα γενικότερα.
Και η παράδοση του Ηπειρωτισμού, η παράδο-
ση των εθνικών ευεργετών, συνεχίζεται και σή-
μερα από τους Απόδημους Ηπειρώτες. Δεν είναι
υπερβολή να τονίσουμε ότι εκτός Ηπείρου, σή-
μερα ζει και δρα μια άλλη Ήπειρος. Η Ήπειρος
της Διασποράς, η Ήπειρος των 500.000 και πλέ-
ον αποδήμων Ηπειρωτών. Και αυτή η στατιστι-
κή δεν είναι ένα απλό αριθμητικό γεγονός. Πε-
ρικλείει μια σημαντική δυναμική, που μετα-
φράζεται σε ένα οργανωμέ-
νο κίνημα προσφοράς.

ΣΕΛ. 3 & 6

- ✓ 500.000 οι Ηπειρώτες της Δια-
σποράς
- ✓ 438 τα Ηπειρωτικά Σωματεία - μέ-
λη της Πανεπειρωτικής Συνομοσπον-
δίας Ελλάδος
- ✓ 80 οι Ηπειρωτικοί φορείς του ε-
ξωτερικού
- ✓ 20 τα Ηπειρωτικά Σωματεία σε Δή-
μους της Αττικής
- ✓ 25 οι Περιφερειακοί Σύλλογοι (ε-
κτός Ηπείρου) στην υπόλοιπη Ελλάδα
- ✓ 60 τα έντυπα των Ηπειρωτών της
Διασποράς

ΠΡΩΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ

Μια ενδιαφέρουσα ανάλυση για την ανεργία σε όλες
τις Περιφέρειες της χώρας, παραθέτει η εφημερίδα
«Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ» της Αδελφότητας Σίδερης Θε-
σπρωτίας. Η ανάλυση βασίζεται σε στοιχεία της Εθνικής Στατι-
στικής Υπηρεσίας Ελλάδος και σύμφωνα με αυτά η περιφέρεια
με το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας είναι η Ήπειρος (13,6%)
και ακολουθεί η Ανατολική Στερεά Ελλάδα, η
οποία έχει ποσοστό ανεργίας παραπάνω
με αυτό της Αττικής (12,8%).

ΣΕΛ. 7

Η κ. ΒΑΣΩ ΜΑΝΟΥ γράφει για τις
πυρκαγιές του
καλοκαιριού
στο Πωγώνι

ΣΕΛ. 2

Στις 5 ...
Ηπείρους

ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ
ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΑ
ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΑ
ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΣΕΛ. 4

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ
ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΣΕΛ.
16

Τα Πύρινα

ΚΑΤΑ - ΚΑΙ(Η)ΜΕΝΟ ΠΩΓΩΝΙ!
Δε σου έφτανε η ερημιά, σου ήρθαν και οι φωτιές και σ' απο-τελειώσαν. Βαριές οι ευθύνες σε ό-λους. Και πρώτα απ' όλα όσων κρα-τούν την τύχη αυτού του τόπου στα χέρια τους. Όταν φωνάζουμε «*πάρ-τε μέτρα για τις ακριτικές περιοχές*» μας κοιτάζουν παράξενα. Άντε τώρα να χτίσεις ξανά τα όνειρά σου στις στάχτες. Μόνος σου, χωρίς στήριγ-μα. Με μόνο εφόδιο τον πόνο και το μεράκι για τον γενέθλιο τόπο...

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, στην οποία έ-χει περιέλθει το **Αρχαίο Θέ-ατρο της Δωδώνης**, θεωρείται από τους Ηπειρωτικούς φορείς अपαρά-δεκτη. Εγκατάλειψη, φθορές στο μο-ναδικό μνημείο. Και το υπουργείο Πολιτισμού, ο μόνος αρμόδιος φο-ρές που μπορεί να αντιμετωπίσει συ-νοληκά τα προβλήματα...σφυρίζει α-διάφορα. Τι κι αν φωνάζουν οι Ηπει-ρώτες ότι το Θέατρο της Δωδώνης πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένα μνημείο παγκόσμιας εμβέλειας και όχι ως ένας περιφερειακός αρχαιο-λογικός χώρος. Κε **Πάγκαλε**, στην Ελλάδα δεν υπάρχουν μόνο Ηρώ-δου του Αττικού και Επίδαυρος. Υπάρχει και η Δωδώνη...

ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ δήλω-ση αλλιά αξίζει να τη θυμί-σουμε: «*Όνειρό μου και βούληση της κυβέρνησης είναι ως το 2004 κάθε Ελληνόπουλο, όπουδήποτε και να ζει, είτε στην Κυψέλη είτε σε κάποιο χωριό της Ηπείρου, να έχει πρόσβα-ση στο Internet και σε δικό του προ-σωπικό υπολογιστή*». Δήλωση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. **Γιάννου Παπαντωνίου**. Κε υπουρ-γέ, φιλόδοξος ο στόχος, αλλιά τα με-τρημένα στα δάχτυλα παιδιά των ο-ρεινών περιοχών της Ηπείρου πα-λεύουν να εξασφαλίσουν πρώτα πρόσβαση στο σχολείο...

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΗΛΙΑΣ ΠΡΕΝΤΖΑΣ από το Αθαμάνιο Άρτας είναι σήμερα 85 ετών. Το 1925 - όπως διαβάσαμε στον «Αθα-μανιώτικο Παήμό» έκδοση της Αδελ-φότητας - δούλευε στη διάνοιξη του δρόμου Άρτας - Τρικάλων. Ο δρό-

μος ακόμη δεν έχει τελειώσει. Σαν το γεφύρι της Άρτας κατάντησε. Και πού 'σαι ακόμη μπάρμπα Ηλία. Στο ελληνικό κουβέρνο, μερικά πράγ-ματα γίνονται εκατό χρόνια μετά. Εσύ να 'σαι καλά να μαθαίνουμε α-πό το θυμώσοφο λόγο σου...

Τα Τζουμέρκα είναι ένας τό-πος με απέραντη φυσική και πολιτιστική ομορφιά, από κάτω στους πρόποδες των βουνών ως πά-νω στα κατάκορφα. Ενδιαφέρον γι' αυτή τη μοναδική περιοχή επιδει-κνύουν και Ευρωπαϊκοί φορείς, ό-πως ο ΟΟΣΑ, ο οποίος εκπονεί ανα-πτυξιακή μελέτη για την περιοχή. Μια σημαντική διάσταση αυτής της πρωτοβουλίας είναι ότι τις δράσεις και τις επενδύσεις στην περιοχή θα κληθούν να υλοποιήσουν οι κάτοι-κοι των Τζουμέρκων - οι λιγοστοί - αλλιά και οι απόδημοι. Καλές οι ό-ποιες πρωτοβουλίες αλλιά προσο-χή. «**Τον τόπο να μη μοιζήσουμε...**» για να δανειστούμε τον τίτλο ενός παλιότερου άρθρου του **Γ. Βότση** στην «Ελευθεροτυπία». Κάθε βήμα στα Τζουμέρκα πρέπει να γίνει με-τρημένα...

Και δεν είναι εδώ που τα θέ-με και τα γράφουμε μόνο τα Τζουμέρκα που χρειάζονται προσο-χή. Ολόκληρη η 'Ηπειρος είναι ένα απέραντο φυσικό και ιστορικό μνη-μείο. Κάθε παρέμβαση των ειδικών και μη πρέπει να σέβεται πρώτα αυ-τή την παράμετρο. Γι' αυτή εξ άλ-λου καυχιόμαστε...

Το Στέκι Λόγου Τέχνης και Παράδοσης της Αδελφότη-τας Βασιλιόπουλου Ιωαννίνων, υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Άνω Κα-λαμά, έχει εξελιχθεί σε χώρο ποικί-λης πολιτιστικής προσφοράς, με τις λογοτεχνικές βραδιές, τις διαλέξεις, τις εκθέσεις και τις παρουσιάσεις βι-βλίων. Αξίζει να παρακολουθήσει κανείς τη δράση του, εκεί στην ιδιό-κτητη αίθουσα της Αδελφότητας Βα-σιλιόπουλων (Κολλωνού 48 Αθή-να - 2ος όροφος τηλ.: 5222347), κάθε πρώτη Δευτέρα του μήνα.

ΠΥΡ-ΡΟΣ

Οι φωτιές στο Πωγώνι

Το Πωγώνι κλαίει. Κλαίει τα καμένα ανθρώπινα θύματα α-πό την πυρίνη λαίλαπα. Κλαί-ει το βιος του καθενός, σπία, στάβλους, ζώα, που έγιναν στάχτη μέσα σε τρεις ώρες.

Τόσο κράτησε η μεγάλη συμφορά που βρήκε την Αγία Μαρίνα και τη Λάβδανη με τα περισσότερα ανθρώπινα θύ-ματα που τα έκλαψαν με μοι-ρολόγια.

Κλαίει γιατί θ' αργήσουν πο-λύ οι λιγοστοί κάτοικοι να ξα-νακούσουν πουλιά να κελαι-δούν. Να δουν τα χελιδόνια να φέρουν την άνοιξη.

Κλαίει ο κάθε χω-ριανός που για πολλά χρόνια δε θα βάλει το στοίχη-μα με τον κούκο το πρωί.

Κλαίει για τις οθόμαρες και γεμάτες στάχτη ράχες και τα όρθια μαύρα λείψανα των αι-ωνόβιων δέντρων.

Η καταστροφή είναι βιβλική και πρωτοφανής. Η φωτιά είχε εμφανιστεί από τις 6 Αυγού-στου στην περιοχή Σωτήρα της Β. Ηπείρου που είναι κο-ντά στα σύνορα και δυστυχώς πέρασε τα σύνορα και σιγό-καιγε επί 18 μέρες ανενόχλη-τη. Αφού έκαψε όλο το δάσος της Χαραυγής και όλο το δά-σος της Καστανής και το φυ-λάκιο, έφτασε έξω από το χω-ριό.

Ευτυχώς η Καστανή αντέ-δρασε μαζί με ένα πυροσβε-στικό αυτοκίνητο και γλιτώ-σαν το χωριό.

Την 24η Αυγούστου ένας ξαφνικός και δυνατός αέρας πήρε τη φωτιά από την Κα-στανή και μέσα σε 6 ώρες έ-καψε 6 χωριά.

Στην Αγία Μαρίνα και στην Κ. Λάβδανη, εκτός από την α-

τυχία τής φωτιάς στο δάσος, υπήρχαν από τον πόλεμο νάρ-κες που έσκαγαν και τα βλή-ματα που πετιόνταν μακριά δημιουργούσαν νέες εστίες φωτιάς.

Έτσι μαζί με τη λαίλαπα της φωτιάς είχαμε και έναν πόλε-μο από νάρκες, οβίδες και σφαίρες.

Η πολιτεία έφτασε στον τό-πο της μεγάλης καταστροφής μετά τα γεγονότα. Υποσχέθη-καν πολλά και ευτυχώς πήραν τα πρώτα μέτρα με ταχύτητα, όπως τροφή, ρούχα και κο-ντίνερ.

Οι εξαγγελλίες εί-ναι πολλές και με-γάλες από όλους. Το υπουργείο Γε-ωργίας, το υπουρ-γείο Εθνικής Άμυ-

νας, το υπουργείο Δημόσιας Τάξης, το Νομάρχη, τον Περι-φερειάρχη, το Δήμαρχο.

Εύχομαι να υλοποιηθούν και να μη μείνουν υποσχέσεις και να μη μας ξεχάσουν, όπως μας είχαν ξεχάσει τόσα χρόνια.

Πάντως η καλύτερη φρο-ντίδα για όλους είναι όχι μό-νο η αποκατάσταση των ζη-μιών, αλλιά και η πρόληψη μελλοντικών πυρκαγιών, έτσι όπως μπορεί να γίνει με διά-νοιξη δασικών δρόμων, α-σφαλιτόστρωση των υπαρχό-ντων, διορισμό δασοφυλάκων και το κυριότερο δημιουργία συνεδίστησης πυροπροστασίας στους πολίτες.

Η κ. Βάσω Μάνου είναι από την Αγία Μαρίνα, τ. πρόεδρος της Αδελφότητας, τ. πρόεδρος Ομο-σπονδίας Πωγωνισίων, νυν σύμ-βουλος της Ομοσπονδίας και π. σύμβουλος της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος.

Γράφει η
ΒΑΣΩ ΜΑΝΟΥ*

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

"Στις 5 Ηπείρους": ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Η Ηπειρωτική Διασπορά έ-χει μακρά παράδοση ορ-γάνωσης, δημιουργίας και προσφοράς στον γενέθλιο τό-πο, στην 'Ηπειρο και στην πατρί-δα γενικότερα.

Όπου κι αν βρέθηκαν οι Ηπει-ρώτες, κυνηγημένοι από τον α-γώνα για μια καλύτερη ζωή, "κέ-ντησαν τον κόσμο" και η φήμη τους ταξίδεψε παντού.

Κωνσταντινούπολη, Τεργέστη, Βενετία, Βιέννη, Μασσαλία, Βου-κουρέστι, Οδησός, Μόσχα, Κάι-ρο, αναδείχθηκαν σε κέντρα Ηπειρωτισμού και εστίες Ελληνι-σμού.

Η πορεία των Ηπειρωτών ταυ-τίστηκε με την πορεία του Έθνους.

Αθάνια τα εθνικά μνημεία, σημάδια της προσφοράς τους, κοσμήματα της πατρίδας. Πανε-πιστήμια, Ιδρύματα, Τράπεζες, Στάδια, Κληροδοτήματα, Βιβλιο-θήκες, Μέγαρα. Φωτεινοί φάροι εθνικής ευεργεσίας.

Τούτη η προσφορά συνεχίζε-ται και σήμερα. Οι Ηπειρώτες, σε όλο τον κόσμο, στις 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ εξακολουθούν να συσπειρώνο-νται, να οργανώνονται, να δημι-ουργούν και να προσφέρουν.

Νέες εστίες δημιουργή-θηκαν, στην Αθήνα, στον Πειραιά, στη Θεσ-σαλονίκη, στην Πάτρα, στην Κό-ρινθο, στην Κοζάνη, στην Αδε-ξανδρούπολη, στα Χανιά, στο Βό-λο κι ακόμα στο Βέηγιο, στη Σου-ηδία, στη Γερμανία, στην Αυ-στραλία, στην Αμερική, στον Κα-ναδά, στην Αίγυπτο, στη Ν. Αφρι-κή. Η Ηπειρωτική Διασπορά α-ποτελεί σήμερα το πιο ζωντανό κομμάτι του Ελληνισμού όπου γης.

Σε μια περίοδο που συντελού-νται μεγάλες κοσμογονικές αλ-λαγές, σε μια εποχή που η πα-τρίδα μας αναζητά τον μίτο της επικοινωνίας με τους απανταχού Έλληνες και θεομοθετεί την ε-παφή μαζί τους, σήμερα που κιν-

Ακολουθούμε τα χνάρια των **Ηπειρωτών όπου γης, σ' ό-ποιους δρόμους κι αν πο-ρεύονται...**

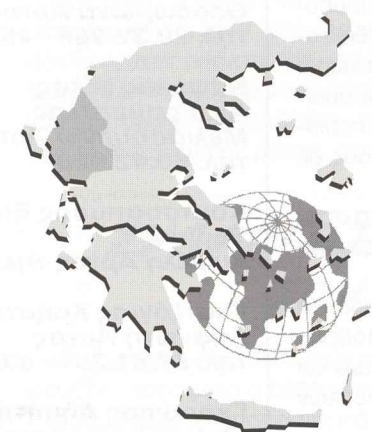
δυνεύουμε να χαθούμε στον λα-βύρινθο του κοσμοπολιτισμού, η αντίσταση είναι επιβεβημέ-νη.

Οι Ηπειρώτες, όπου κι αν βρίσκονται, κρατούν α-κόμη τον ομφάλιο λώ-ρο με τη γενέτειρά γη και την πα-τρίδα, κρατούν ζωντανή την ε-πικοινωνία μεταξύ τους, συνευ-ρίσκονται σε Συλλόγους και Αδελφότητες, σε ανταμώματα και πανηγύρια, δημιουργούν τα "κοινά" τους, εκφράζονται μέσα από τα δικά τους έντυπα. Πατούν γερά στα βήματα της παράδο-σης, που "δεν είναι νεκρό πα-ρελθόν αλλιά η ζωντανή ιστορι-κή μνήμη και η δημιουργία του κάθε τόπου". Με τη σκέψη τους σ' αυτόν αγωνιούν, μοχθούν και προσφέρουν κομμάτι από τη ζωή τους, ανασταίνουν τις μαρζω-μένες μικρές πατρίδες.

Πετούν την ψυχή τους στο τρα-γουδί και στο χορό, μοιράζονται το γύρισμα της ζωής και δίνουν νόημα και προοπτική στην κα-θημερινότητά τους, για να μην "αδειάσει στα τεχνολογικά ευ-ρήματα και γίνει μια ακόμα προ-έκτασή τους".

Τετρακόσιοι πενήντα είναι πε-ρίπου οι Ηπειρωτικοί φορείς στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής και στην υπόλοιπη, εκτός Ηπεί-ρου, Ελλάδα (Σύλλογοι, Αδελ-φότητες, Ενώσεις και Ομοσπον-δίες), με κορυφαία τους έκφρα-ση την Πανεπειρωτική Συνομο-σπονδία. Δεκάδες οι Ηπειρωτικοί φορείς και στο εξωτερικό.

Αυτή την Ηπειρωτική κίνηση, αυ-τό το κονταροχτύπημα με τη φθο-ρά, φιλοδοξεί να εκφράσει, σε ό-λες του τις πτυχές, η έκδοσή μας.

Πάνω από είκοσι πέντε χρόνια συνδεόμαστε και υπηρετούμε, μέσα από πολλές μορφές την Ηπειρωτική Διασπορά.

Με γνώση της ταυτότητάς της, με αγάπη για τους Ηπειρώτες και την 'Ηπειρο, φιλοδοξούμε, εκ παραλήλητου με τις δραστηριό-τητες όλων των άλλων αποδη-μικών φορέων και σε στενή συ-νεργασία μαζί τους, να βάλουμε και μεις έναν κρίκο στην αλυσίδα της επικοινωνίας, της σύγχρονης παρουσίας και της δημιουργίας των Ηπειρωτών.

Για μας η 'Ηπειρος δεν είναι μια κουκίδα στο χάρτη, ένα γεωγρα-φικό όριο της χώρας.

Η έκδοσή μας φιλοδοξεί να ανοίξει διαύλους ε-πικοινωνίας, ενημερω-σης, στοχασμού, προβλη-ματισμού, διαλόγου, πα-ρέμβασης των όπου γης Ηπειρωτών

Για μας οι Ηπειρώτες δεν είναι αριθμητικά συμπληρώματα σε στατιστικές και οικονομικές πα-ραθέσεις.

Η 'Ηπειρος και οι Ηπειρώτες, εί-ναι το βίωμά μας, οι αναμνήσεις μας, η αφετηρία μας, οι ρίζες μας, το παρελθόν μας, η ψυχή μας.

Είναι το σήμερα, το παρόν, εί-ναι ένα ζωντανό, δημιουργικό, ό-μορφο κομμάτι Ελλάδας και Ελληνισμού.

Αυτή είναι η ομορφιά της πατρίδας μας. Οι Κρή-τες, οι Μακεδόνες, οι Νησιώτες, οι Θράκες, οι Πελο-ποννήσιοι, οι Ρουμελιώτες, οι Ηπειρώτες, τούτα τα κομμάτια της πατρίδας, το καθένα με το δικό του χρώμα, τη δική του ψυ-χή, με το δικό του χτύπο της καρ-διάς και όλα μαζί συνθέτουν και δημιουργούν τον σύγχρονο ελ-ληνικό πολιτισμό και οδηγούν τον Ελληνισμό στο χρόνο.

Η έκδοσή μας φιλοδοξεί να α-νοίξει διαύλους επικοινωνίας, ε-νημέρωσης, στοχασμού, προ-βληματισμού, διαλόγου, παρέμ-βασης των όπου γης Ηπειρωτών. Φιλοδοξεί να αναδειχθεί σ' ένα έντυπο ποικίλης ύλης, στον κα-θρέπτη της δράσης της Ηπειρω-τικής Διασποράς, σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο.

Κάθε δίστημο θα ακολουθήσει τα χνάρια της Ηπειρωτικής Δια-σποράς, σ' όποιους δρόμους κι αν πορεύεται, σ' όλην τον κόσμο, όπου γης, "ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ"...

"ΠΥΡΡΟΣ"

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32
106 83 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 82 33 830
FAX: 82 38 468

Δυναμική Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

● ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΑΡΗ ● ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΓΑΘΙΟΥ 3 ΑΘΗΝΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΩΣ: ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 5.000 ΔΡΧ - ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 10.000 ΔΡΧ.
ΕΥΡΩΠΗ: 50 ΜΑΡΚΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ - ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ 30 ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΠΑ

Οι απόψεις που εκφράζονται στα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα και τη γνώμη της εφημερίδας - Ασυγκλήτως η παρατύπωση -

ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ

ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΑ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

Από τις παρυφές των πανύψηλων βουνών, από το Ξηροβούνι ως πάνω στα κατάκορφα, ξετυλίγεται η δράση της Ομοσπονδίας Τζουμερκιώτων. Συσπειρώνει στις τάξεις της 30 Συλλόγους και Αδελφότητες, από όλα τα χωριά των Τζουμερκίων και από τους δυο νομούς Άρτας και Ιωαννίνων. Παλαιότερα δε και από το νομό Τρικάλων.

Πλούσια η δράση της από πολλά χρόνια, αντανακλά και την απεριόριστη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Για ένα διάστημα ατόνησε και επαναλειτούργησε το 1986.

Σήμερα στεγάζεται στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών. Έχει 11 μελές Διοικητικό Συμβούλιο. Κορυφαία παρέμβαση της Ομοσπονδίας αποτελούν οι ετήσιες Συνδιασκέψεις σε χωριά των Τζουμερκίων (έντεκα ως τώρα), στις οποίες συζητούνται τα μεγάλα θέματα της περιοχής και εξετάζονται τρόποι προώθησής τους, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς.

Ακόμη τα Τζουμερκιώτικα Πανηγύρια στην Πάρνηθα και οι άλλες πολιτιστικές της εκδηλώσεις.

Η Ομοσπονδία εκδίδει και την εφημερίδα «ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ», στην οποία βρίσκουν φιλοξενία οι απόψεις της, η δράση των Αδελφότητων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι γνώμες των Τζουμερκιωτών.

Τούτο τον καιρό, ανταποκρινόμενη στα μηνύματα των καιρών, συζητεί αλληλεγγύη στο καταστατικό της, ούτως ώστε να συμβάλει στη μαζικότερη συμμετοχή των αντιπροσώπων και στις συλλογικότερες διαδικασίες.

Τα Τζουμέρκα το μεγαλύτερο διάστημα του χρόνου είναι έρημα. Κατ' εσχάτη ορεινή περιοχή, με πολλά προβλήματα, αγωνίζονται για ένα καλύτερο μέλλον. Και ένα μερίδιο της ευθύνης γι' αυτή την προοπτική ανήκει και στους απόδημους Τζουμερκιώτες. Και αυτό η Ομοσπονδία Τζουμερκιωτών, οι Σύλλογοι και οι Αδελφότητες που την απαρτίζουν, δείχνουν να το έχουν συνειδητοποιήσει.

ΤΟ ΔΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Λαναράς Χρήστος Πρόεδρος,
Πλατανούσα Ιωαννίνων
τηλ. 82.54.099 - 83.14.380,
097/73.49.607

Μπούρης Παύλος
Αντιπρόεδρος,
Λεπανά Άρτας
τηλ. 0977-051319

Νάκης Γιάννης
Γεν. Γραμματέας,
Θεοδώριαν Άρτας
τηλ. 29.32.266 - 45.11.032

Καψάλας Νίκος
Αν. Γραμματέας,
Μελισσοουργοί Άρτας
τηλ. 60.42.523

Κουτσοσπύρος Ευριπίδης
Ταμίας,
Κυψέλη Άρτας τηλ. 51.28.628

Γκατζόγιας Χρήστος Μέλος,
Δαφνιώτη Άρτας
τηλ. 57.61.251 - 83.24.162

Γκορόγιας Δημήτριος Μέλος,
Μελισσοουργοί Άρτας
τηλ. 28.31.329

Γεωργίου Ηλίας Μέλος,
Ματσούκι Ιωαννίνων
τηλ. 0977 - 867174

Λένης Βαγγέλης Μέλος,
Κισιάδες Άρτας
τηλ. 59.01.847

Τσάγκας Παύλος Μέλος,
Ροδαυγή Άρτας τηλ. 99.16.768

Ροντογιάννης Νίκος Μέλος
Πράμαντα Ιωαννίνων
τηλ. 6613483

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΓΕΩΡΓΑΝΙΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Γεωργαντιών Λάκκας Σουλίου (Ιωαννίνων) κατάφερε το δύσκολο. Να συσπειρώσει στις τάξεις της τη νεολαία, γεγονός που αντανακλάται και στη σύνθεσή του.

Η Αδελφότητα ιδρύθηκε το 1977, με έδρα την Αθήνα, με σκοπό την εξύψωση του πνευματικού και κοινωνικού επιπέδου των απόδημων Γεωργαντιών, την ανάπτυξη των πατριωτικών δεσμών με τη γενέτειρα και την παροχή κάθε βοήθειας προς αυτή.

Και φαίνεται, από τη δράση της ως τώρα, πως τα καταφέρνει καλά: Μόλις εκδηλώσεις, ετήσιες: Κοπή της πίτας - παιδική γιορτή (πρώτο 15νθήμερο Ιανουαρίου), ετήσιος χορός - βράβευση μαθητών για τις επιτυχίες τους σε ΑΕΙ και ΤΕΙ (δεύτερο 15νθήμερο Ιανουαρίου), Πασχαλιάτικο γλέντι την Κυριακή του Πάσχα στο χωριό, Γεωργαντικό αντάμωμα στη Βαρυμπόμπη (τελευταία Κυριακή του Μαΐου), συνεννόηση νεολαίας (το Φθινόπωρο).

Οι δραστηριότητες δεν σταματούν εδώ. Το 1997 δημιουργήθηκε χορευτικό συγκρότημα, το οποίο παρουσιάζεται σε όλες τις εκδηλώσεις της Αδελφότητας. Δημιουργήθηκε ακόμη Τράπεζα Αίματος, σε συνεργασία με το Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας. Κάθε Πάσχα και Χριστούγεννα το ΔΣ επικοινωνεί με όλους τους απόδημους Γεωργαντίτες με ειδικό ενημερωτικό έντυπο, με ευχετήριες κάρτες και με ημερολόγιο, ενώ κάθε τρία χρόνια εκδίδει Ατζέντα με διευθύνσεις όλων των συγχωριανών.

Από το 1998 διατηρεί αρχείο με φωτογραφίες και slaits από το χωριό, που βρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

Το μεγάλο έργο, όμως, για το οποίο καμαρώνει η Αδελφότητα είναι η κατασκευή της κεντρικής πλατείας της Αγίας Παρασκευής στο χωριό. Ένα έργο πνοής για τους Γεωργαντίτες. Εκεί έχουν κατασκευαστεί: Πέτρινο θέατρο 300 ατόμων, αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων, γήπεδο καλαθοσφαίρισης, παιδική χαρά, ενώ όλος ο χώρος (δύο στρέμματα) ηλεκτροφορτίστηκε και τοποθετήθηκαν παγκάκια.

Ξεκίνησε (το 1996) και η κατασκευή ξενώνα στο πρώην Παρθεναγωγείο. Πρόκειται για ένα τεράστιο έργο για τα δεδομένα της Αδελφότητας, το οποίο θα εξελιχθεί σε πολιτιστικό κέντρο της περιοχής και του Δήμου Δερβιζιάνων στον οποίο ανήκουν οι Γεωργάνοι.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Αποστόλου Απόστολος, τηλ. 2472905
Α' Αντιπρόεδρος: Βλάχος Βασίλειος τηλ.: 5768446,
Γραμματέας: Γούση Αικατερίνη τηλ.: 5750482,
Ταμίας: Κισόπουλος Αλέξιος τηλ.: 6105182
Β' Αντιπρόεδρος: Δόσης Παύλος τηλ.: 5061809
Β' Γραμματέας: Δημακοπούλου Ειρήνη τηλ.: 2025311
Β' Ταμίας: Δημακοπούλου Καλλιόπη τηλ.: 9326356
Αναπλ. Μέλος και Υπ. Εκδηλώσεων: Γιαννούσης Γεώργιος τηλ.: 5900305

Στέκι Μελισσοουργιών

Η Αδελφότητα Μελισσοουργιών Άρτας βάζει πλώρη για ιδιόκτητη στέγη στην πρωτεύουσα και καλεί όλους τους συγχωριανούς να βοηθήσουν με οποιοδήποτε τρόπο σ' αυτή την προσπάθεια. Είναι σίγουρο ότι οι δραστήριοι Μελισσοουργίτες θα τα καταφέρουν. Εξ άλλου διαθέτουν και...πολιτικά στελέχη: Δημήτρης Τσοβόδας και Γιάννης Μπαλιάς. Η ιδιόκτητη στέγη μπορεί να δώσει νέα ώθηση στη λειτουργία της Αδελφότητας, γεγονός που έχει επιβεβαιώσει και η εμπειρία άλλων Αδελφότητων. Για κάθε πληροφορία και βοήθεια στον πρόεδρο Νίκο Καψάλα τηλ.: 6042523.

Στέκι Θεοδωριανιτών

Το άλλο μεγαλοχώρι των Τζουμερκίων τα Θεοδώριαν, έχει το δικό του στέκι στην καρδιά της Αθήνας, Κλεισθένους 17, δίπλα από τα γραφεία του Πνευματικού Κέντρου Ηπειρωτών. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας έκανε το όραμα δεκαετιών πραγματικότητα. Εκεί, λοιπόν, δημιούργησε έναν όμορφο χώρο για τις συνεδριάσεις του, για μικρές εκδηλώσεις, βιβλιοθήκη και χώρο συνάντησης για τη νεολαία. Από εκεί περνούν οι συγχωριανοί για κουβεντούλα, ανταλλαγή απόψεων και για τσιπουράκι που ευγενώς προσφέρει η Αδελφότητα. Κλεισθένους 17, λοιπόν, Τηλ. - Fax: 32.49.021.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ «ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ»

Η Αγία Παρασκευή (Κεράσσοβο) βρίσκεται στο βορειοανατολικότερο μέρος του νομού Ιωαννίνων, 95 χλμ. από την πόλη των Ιωαννίνων, στα σύνορα με τη Δυτική Μακεδονία (Γρεβενά - Καστοριά) και ανήκει διοικητικά στην επαρχία Κόνιτσας. Μέχρι το 1953, τ' όνομα του χωριού ήταν Κεράσσοβο. Το χωριό απλώνεται σε μια κατάφυτη και καταπράσινη γραφική κοιλάδα - χαράδρα, το περιζώνουν δύο ποτάμια (Βουρκοπόταμος - Κακόλακκος) και στεφανώνεται από τα ψηλά και ένδοξα - ιστορικά βουνά της Πίνδου, του Σμόλικα, του Κίεφτη, της Γύφτισσας, του Ταμπούριου και της κορυφογραμμής Βέρνου - Σαμαρίνας. Είναι ορεινό και πέτρινο χωριό, ανήκει στην ευρύτερη περιοχή των μαστοροχωριών της Κόνιτσας. Έχει το χειμώνα 200 μονίμους κατοίκους, ενώ οι Κερασσιτίτες της Διασποράς ανέρχονται σε αρκετές χιλιάδες, συσπειρωμένοι σε τρεις Αδελφότητες: Αθηνών, Κιάτου, Ιωαννίνων και μέλη στην Αμερική, Καναδά, Αυστραλία, Γερμανία.

41 χρόνια ζωής μετράει η Αδελφότητα Κερασσιτών στην Αθήνα. Σημαντική η δράση της αυτό το διάστημα, όπως μας ενημερώνει ο δραστήριος πρόεδρος της κ. Δημήτριος Σαμαράς. Πολιτιστικές εκδηλώσεις στην Αθήνα και στο χωριό, αμέριστο ενδιαφέρον για τη γενέτειρα, έκδοση περιοδικού το «ΚΕΡΑΣΟΒΟ». Κανένας από τους Κερασσιτίτες δεν υποτέρησε σε ευεργεσίες, κατά τη δύσκολη πορεία του χωριού από την Εθνική Ανεξαρτησία μέχρι σήμερα.

Σαν ξεχωριστή Κοινότητα η Αγία Παρασκευή κάνει διαρκή προσπάθεια για την ανάπτυξη του χωριού και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των μονίμων κατοίκων της. Μερικά εξαιρετικά παραδείγματα είναι: Η ύπαιθρος και λειτούργια Αναγκαστικού Αγροτικού Συνεταιρισμού Κοινής Χορτονομής, Αγροτικού Δασικού Συνεταιρισμού, Ταπητοουργικής Σχολής, Αστυνομικού Σταθμού. Στην Αγία Παρασκευή υπάρχουν Σχολείο, Νηπιαγωγείο, Βρεφονηπιακός Σταθμός, ΟΤΕ, ΕΛΤΑ, Ταχυμηντήριο.

Για το χωριό τους καυχούνται οι Κερασσιτίτες. Και δικαίως. Έχει όλες τις προϋποθέσεις, φυσικές και ιστορικές να πορευθεί με αισιοδοξία στο μέλλον. Αυτό ζητούν και οι ίδιοι, μετά τον νόμο «Καποδίστρια» για τη συνένωση των Κοινοτήτων. Το Κεράσσοβο, εντάχθηκε μαζί με άλλα 23 χωριά στον Δήμο Κόνιτσας, αν και απέχει απ' αυτή 23 χιλιόμετρα, με δύσβατη οδική επικοινωνία, ιδιαίτερα το χειμώνα. Αίτημα των Κερασσιτών να παραμείνουν αυτόνομη κοινότητα, όπως άλλες στην περιοχή (Φούρκα, Δίστρατο, Αετομηλιτσα). Και το αίτημά τους αυτό δεν έμεινε στα λόγια. Δεν έχουν αποδεχθεί τη συνένωση, απείχαν από τις τρεις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις και έχουν προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στο οποίο εκκρεμεί η απόφαση. Κι αν χρειαστεί θα προσφύγουν και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι Κερασσιτίτες έχουν εμπιστοσύνη στις δυνατότητές τους. «Να δοκιμάσουμε τις δυνάμεις μας», μας λέει ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Σαμαράς «και μετά βλέπουμε». Όπως τα καταφέραμε ως τώρα, έτσι θα δώσουμε και τις καινούργιες μάχες». Και ως τώρα, παρά τα προβλήματα με τον «Καποδίστρια» αποδεικνύουν πως τα καταφέρνουν καλά. Μονοψήφιοι και αγαπημένοι χτίζουν το νέο Κεράσσοβο. Με τις δικές τους δυνάμεις. Για παράδειγμα ολοκλήρωσαν τον ξενώνα τους, έργο όλων των Αδελφότητων και συνεχίζουν...

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλήδους βράβευσε την Αδελφότητα των Αθηνών στην περσινή της γιορτή στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας για την τερράστια προσφορά της στο χωριό και στους απόδημους.

Το Κεράσσοβο αντιστέκεται. Καιρός είναι και οι αρμόδιοι να στρέψουν τη ματιά τους προς τα εκεί.

Παρακαλούνται οι πρόεδροι των Ηπειρωτικών Αδελφότητων, Συλλόγων και Ομοσπονδιών, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, να επικοινωνήσουν με την εφημερίδα μας (Ανδρέας Ρίζος, τηλ. (01) 8233830, 2384101, 0944-344974, Fax: (01) 8238468 για την παρουσίαση της δράσης των φορέων τους. Είμαστε στη διάθεσή τους για ό,τι αφορά στην προβολή τους.

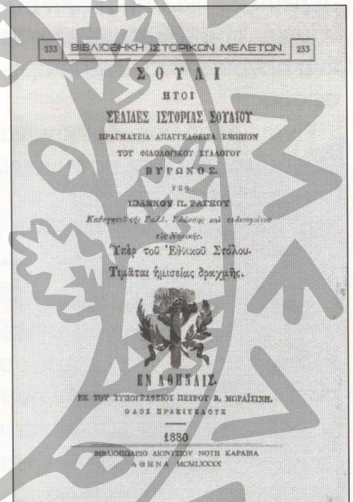
Αριστερά: Στιγμιότυπο από την αποχή των Ευρωεκλογών το 1998, στο κέντρο η βράβευση της Αδελφότητας από την ΠΣΕ στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας τον Φεβρουάριο του 2000. Δεξιά εξώφυλλο του περιοδικού «ΚΕΡΑΣΟΒΟ» και κάτω το άγαλμα της Κερασσιτίσας μάνας, στο Κεράσσοβο.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΟΥΛΙΩΤΩΝ

Με πρωτοβουλία Σουλιωτών της Διασποράς και έδρα τη Θεσσαλονίκη ιδρύθηκε πρόσφατα ο Σύλλογος των Απανταχού Σουλιωτών με σκοπό:

α) Να συμβάλει αποφασιστικά στην οικονομική αναβίωση των χωριών του Σουλίου, με τη δημιουργία και υποβοήθηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών και αγροτουριστικών προγραμμάτων (σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλίας). β) Τις συναντήσεις των απογόνων των απανταχού Σουλιωτών, την καθιέρωση κοινών εορταστικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, την αποτύπωση, συντήρηση και ανάπλαση του ιστορικού χώρου του Σουλίου, τον προγραμματισμό συνεδρίων, την ίδρυση μουσείου και ψηφιακής βιβλιοθήκης για τη συγκέντρωση των διάσπαρτων αρχείων, οικογενειακών στοιχείων και αντικειμένων των σχετικών με το Σούλι και τη Σουλιώτικη Συμπολιτεία.

Από τώρα ο Σύλλογος προγραμματίζει Συνέδριο για τα 200 χρόνια από την εγκατάσταση του Σουλίου, (1803-2003) την Άνοιξη του 2003. Ανάμεσα στις άλλες προγραμματισμένες του Συλλόγου να επικοινωνήσει με τους απανταχού Σουλιώτες είναι και τα «ΣΟΥΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ», που ήδη έχουν κυκλοφορήσει. Ο Σύλλογος καλεί όλους τους απογόνους των Σουλιωτών, να επικοινωνήσουν μαζί του για να τους σταθεί το καταστατικό, να γίνουν μέλη του και να συνδεθούν με τις ρίζες τους. Ακόμα και αν δεν έχουν αποδείξεις για την καταγωγή τους, παρά μόνο προφορικές μαρτυρίες ότι οι πρόγονοί τους κατάγονταν από το Σούλι, ο Σύλλογος μπορεί να τους βοηθήσει να βρουν μέσα από τα υπάρχοντα αρχεία το όνομα της οικογένειάς ή του γένους (φάρας) τους.

Η «άλλη» Ήπειρος

Στην αυγή της νέας χιλιετίας, τα πάντα έχουν αλλάξει και αλλάζουν καθημερινά με ραγδαίους ρυθμούς. Η επικοινωνία, η κοινωνικοποίηση, η οργανωμένη συλλογική παρέμβαση, είναι έννοιες που προσηλαμβάνουν νέο περιεχόμενο.

Και από την εξέλιξη αυτή δεν θα μπορούσε να ξεφύγει και η Ηπειρωτική Διασπορά. Και η έννοια Ηπειρωτική Διασπορά δεν είναι τυχαία. Αντανακλά τη σύγχρονη πραγματικότητα. Σήμερα δεν μπορούμε να μιλάμε πλέον με όρους ξενιτιάς, αποδημίας και μετανάστευσης, όπως αυτούς που συναντούσαμε πριν από μερικές δεκαετίες. Φαινόμενα τέτοια, βεβαίως, παρατηρούνται και σήμερα, όχι όμως με τους ίδιους ρυθμούς και το ίδιο περιεχόμενο. Στον εκτός Ηπείρου γεωγραφικό χώρο, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η δεύτερη και τρίτη γενιά των Ηπειρωτών αγωνίζονται να κρατήσουν ζωντανό τον ομφάλιο λώρο με την πατρίδα. Αγωνίζονται να μην αφομοιωθούν, να μην χάσουν την ταυτότητά τους. Προσπαθούν να διατηρήσουν καθαρό τον χώρο αναφοράς της προέλευσής τους. Συντονίζουν την κοινή τους πορεία με βάση την κοινή τους αφετηρία.

Δεν είναι υπερβολή να τονίσουμε ότι εκτός Ηπείρου, σήμερα ζει και δρα μια άλλη Ήπειρος. Η Ήπειρος της Διασποράς, η Ήπειρος των 500.000 και πλέον αποδήμων Ηπειρωτών. Και αυτή η στατιστική δεν είναι ένα απλό αριθμητικό γεγονός. Περικλείει μια σημαντική δυναμική, που μεταφράζεται σε ένα οργανωμένο κίνημα προσφοράς.

Είναι χρέος μας, λοιπόν, να δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις, ώστε να βάλλουμε σταθερά τις βάσεις για την προοπτική του Κινήματος της Ηπειρωτικής Διασποράς.

Σήμερα, οι κοινωνικές συνθήκες που διαμορφώνονται θέλουν τον άνθρωπο, κυρίως του αστικού κέντρου, προέκταση του ραγδαίου ρυθμού της καθημερινότητας. Και εδώ πρέπει να αντισταθούμε. Οι Ηπειρωτικές Αδελφότητες αποτελούν το ανάχωμα σ' αυτή την επιβουλή.

Πρέπει να ξεπεράσουμε την κούραση που διαπερνά τις συλλογικές διαδικασίες. Με φαντασία και τόλημη να αναπτύξουμε νέες δραστηριότητες που θα φέρουν τη νέα γενιά κοντά μας. Πρέπει τα παιδιά μας και τα παιδιά των παιδιών μας να κρατήσουν το προγονικό παρελθόν, να ανιχνεύσουν την αφετηρία τους

και να δουν έτσι καλύτερα το μέλλον.

Πολλοί ισχυρίζονται ότι το Ηπειρωτικό Κίνημα της Διασποράς περνά κρίση, δεν έχει μέλλον. Αλήμονα αν δεχθούμε αυτή την ερμηνεία. Θα πρέπει να διαγράψουμε το παρελθόν και την ιστορία μας, θα πρέπει να διαγράψουμε και το μέλλον μας.

Πρέπει βεβαίως να παραδεχθούμε ότι η βιω-

θημερινότητα του αχανούς και απρόσωπου αστικού κέντρου, το ευρύτερο Ηπειρωτικό περιβάλλον, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, αποτελεί τη νησίδα της αναζωογόνησης και της δημιουργίας. Η Ήπειρος, με την πλούσια ιστορία και παράδοσή της, με το μοναδικό γεωφυσικό της περιβάλλον, έχει πολλή να δώσει στους νέους μας.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΠΣΕ

Εξήντα τρία χρόνια ζωής συμπληρώνει η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος, η κορυφαία οργάνωση των αποδήμων Ηπειρωτών. Εξήντα τρία χρόνια προσφοράς στην Ήπειρο και στους Ηπειρώτες.

Ιδρύθηκε το 1937, από ένα μικρό πυρήνα φιλογερών Ηπειρωτών για να εξελιχθεί σήμερα σε μια μεγάλη Πανεπειρωτική δύναμη, συγκεντρώνοντας στις τάξεις της 438 Ηπειρωτικά Σωματεία - Αδελφότητες και Ομοσπονδίες και εκπροσωπώντας πάνω από 500.000 Ηπειρώτες στο Λεκανοπέδιο της Αττικής και την υπόλοιπη εκτός Ηπείρου Ελλάδα.

Με την εμπειρία και τη δύναμη όλων αυτών των χρόνων η ΠΣΕ δίνει σήμερα τη μάχη για να δυναμώσουν οι δεσμοί των νεότερων γενεών με την Ήπειρο, για τη διατήρηση της παράδοσης, για τον πολιτισμό και την ανάπτυξη της ιδιαίτερης πατρίδας. Ακόμη το βλέμμα της είναι στραμμένο και στη Βόρεια Ήπειρο, για να διατηρηθεί ο ελληνισμός στις εστίες του, για να γίνει γέφυρα φιλίας και συνεργασίας με τη γειτονική χώρα.

Το 25μελές Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΣΕ αποτελείούν ένθερμοι πατριώτες από όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ηπείρου και τη Βόρεια Ήπειρο. «Στρατηγείο» της δράσης της, αποτελούν τα ιδιόκτητα γραφεία της στην Κλεισιθένης 15, στον 7ο όροφο, όπου εκ παραλήλητου αναπτύσσεται και η δράση των Ηπειρωτικών Αδελφότητων, δημιουργώντας έτσι το Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών, οι εκδηλώσεις του οποίου αποτελούν μια πολιτιστική όαση στην καρδιά της Αθήνας.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις κάθε μορφής, αναπτυξιακές πρωτοβουλίες για την Ήπειρο, με αποκορύφωμα τα Παγκόσμια Πανεπειρωτικά Συνέδρια συνθέτουν την πολυμορφία παρουσίας της ΠΣΕ στα Ηπειρωτικά δρώμενα.

Αιχμή των στόχων που θέτει σήμερα η Πανεπειρωτική αποτελεί η Ήπειρωτική Στέγη, η δημιουργία δηλαδή ενός πολυδύναμου πολιτιστικού και πνευματικού κέντρου των Ηπειρωτών. Το όνειρο είναι κοντά στην πραγματικότητα, αφού η Πολιτεία, μετά από αγώνες δεκαετιών, έχει παραχωρήσει προς το σκοπό αυτό το ανάλογο οικόπεδο.

Μέσα από τις Αδελφότητες και τις Ομοσπονδίες είναι ανάγκη σήμερα να δυναμώσει η συμμετοχή όλων των Ηπειρωτών και να αγκαλιαστεί η πολυπληρής δράση της ΠΣΕ, για να μπορέσει να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά στα μηνύματα της νέας εποχής.

ματική σχέση με τον Ηπειρωτικό χώρο, είναι παράγοντας που επηρεάζει το παρόν και το μέλλον του Αποδημικού Κινήματος. Και αυτό αφορά τις γενιές των Αποδήμων που μεγαλώνουν μακριά από τον πατρογονικό χώρο.

Και εδώ έρχεται η Αδελφότητα να αποκρυσταλλώσει την ισορροπία. Να βρει εκείνους τους τρόπους στη δράση της που θα προσελκύσουν το ενδιαφέρον της νέας γενιάς. Και έχουμε πολλή παραδείγματα Αδελφότητων που με τη δράση τους εξασφάλισαν τη συμμετοχή νέων, ακόμη και στις διοικητικές τους.

Είναι ανάγκη μια ποικιλία εκδηλώσεων να βρεθεί ο μίτος της επικοινωνίας της νέας γενιάς με τον γενέθλιο τόπο. Σε μια περίοδο που οι νέοι μας αναζητούν διεξόδους από την κα-

Κυρίαρχο ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση μπορεί να διαδραματίσει η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος, η οποία από τη φύση της, ξεπερνώντας τοπικές ιδιαιτερότητες και αντιθέσεις, έχει Πανεπειρωτική θέαση των πραγμάτων. Η ΠΣΕ μπορεί με επιστημονικό τρόπο να αναδεικνύει τα μεγάλα θέματα της Ηπείρου και να τα διεκδικεί αγωνιστικά, σε συνεργασία με τους αρμόδιους Ηπειρωτικούς φορείς.

Και σήμερα δεν είναι λίγα τα θέματα που απασχολούν την Ήπειρο. Η άρση της απομόνωσης της Ηπείρου, με τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα (οδικό δίκτυο, αεροδρόμια, λιμάνια, σιδηρόδρομος) είναι στόχοι της ΠΣΕ και οδόκληρης της Ηπειρωτικής Διασποράς. Οι Απόδημοι Ηπειρώτες αγωνίζονται σήμερα μαζί με όλους τους Ηπειρώτες να μπει η περιοχή στο δρόμο της ανάπτυξης, για την ισόμερη κατανομή των κονδυλίων, για να μειωθεί η απόσταση που χωρίζει την Ήπειρο από τις άλλες περιοχές της χώρας. Οι Απόδημοι Ηπειρώτες και θέσεις έχουν και αγωνιστικότητα διαθέτουν. Είναι χρέος της Πολιτείας και των εκάστοτε κυβερνήσεων να ξεπεράσουν την ολιγωρία και την αδιαφορία που επέδειξαν προς την Ήπειρο, να αφουγκραστούν την αγωνία και τον παλμό των Ηπειρωτών και να ανταποδώσουν όσα προσέφεραν και προσφέρουν στο Έθνος. Είναι όνειδος για τους Ηπειρώτες, με την τεράστια ιστορία, παράδοση και προσφορά να κατατάσσονται στους τελευταίους δείκτες ανάπτυξης οδόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η περιοχή δικαιούται καλύτερης αντιμετώπισης. Όχι προνομιακής, αλλά δίκαιης.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

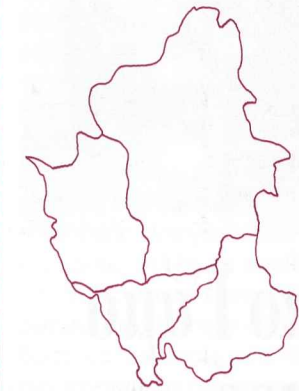
Κλεισιθένης 15, 7ος όροφος, 105 52 Αθήνα

Τηλ. Γραμματείας 3243822 - Fax: 3243281

Εφημερίδα «Πανεπειρωτική» - τηλ. 3241137

Στην ΗΠΕΙΡΟ το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας

Ενα φαινόμενο που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, είναι τα αυξανόμενα ποσοστά ανεργίας στα μεγάλα αστικά κέντρα, τα οποία οφείλονται, κατά κύριο λόγο, στον υπερσυγκεντρωτισμό του εργατικού δυναμικού σε πόλεις όπως η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη, με τις περισσότερες

βέβαια "ευκαιρίες" απασχόλησης να συγκεντρώνονται χωρίς σχεδόν κανένα προγραμματισμό στο λεκανοπέδιο της Αττικής. Με άλλα λόγια, η ανεργία στην Ελλάδα δεν παρουσιάζει ισομερή γεωγραφική κατανομή, με

συνέπεια ο κίνδυνος της κοινωνικής περιθωριοποίησης του πληθονάζοντα και άνεργου εργατικού δυναμικού να είναι πλέον υπαρκτός και ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Όσον αφορά την ανεργία κατά περιοχή (βλέπε Πίνακα), τα στοιχεία της ΕΣΥΕ δείχνουν ότι ο Νομός Αττικής συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό ανέργων. Σε απόλυτους αριθμούς οι άνεργοι στο Νομό Αττικής από 125.365 άτομα το 1990 αυξήθηκαν σε 207.200 άτομα το 1998, από τους οποίους οι 109.300 είναι νέοι και νέες ηλικίας 15-29 ετών. Συγκεκριμένα, το 43,3% του συνολικού αριθμού των ανέργων της ελληνικής οικονομίας βρίσκεται στον Νομό Αττικής. Επίσης, σημαντική είναι και η συμμετοχή της Κεντρικής Μακεδονίας στη συνολική ανεργία, με ποσοστό που πλησιάζει το 16% των ανέργων της χώρας (1990: 42.328 και 1998: 76.100 εκ των οποίων οι 45.300 είναι νέοι μέχρι 29 ετών).

Όμως, η ανεργία έχει προσλάβει μεγάλες διαστάσεις και σε ορισμένες άλλες περιοχές της χώρας, σε σχέση με το 1990. Για πα-

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (Σε χιλιάδες)

	ΣΥΝΟΛΟ	
	1990	1998
Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης	14.016	21.800
Κεντρικής Μακεδονίας	42.328	76.100
Δυτικής Μακεδονίας	11.198	12.700
Ηπείρου	3.944	15.900
Θεσσαλίας	21.833	34.200
Ιονίων Νήσων	2.888	3.100
Δυτικής Ελλάδας	21.962	29.200
Ανατ. Στερεάς Ελλάδας	12.818	26.800
Ν. Αττικής	125.365	207.200
Πελοπόννησος	12.959	18.500
Βορείου Αιγαίου	3.099	7.400
Νοτίου Αιγαίου	4.015	6.800
Κρήτης	5.001	18.900
ΣΥΝΟΛΟ	281.157	478.500

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ), Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

ράδειγμα αύξηση παρουσίασε η ανεργία στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα (1990: 12.818 - 1998: 26.800/17.100 νέοι), στην Κρήτη (1990: 5.001 - 1998: 19.900/10.700 νέοι), στη Θεσσαλία (1998: 34.200 - 1990: 21.830/19.600 νέοι), στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (1990: 14.016 - 1998: 21.800/10.000 νέοι), στη Δυτική Μακεδονία (1990: 11.198 - 1998: 12.700/8.200 νέοι) και στην Ήπειρο (1990: 3.944 - 1998: 15.900/9.500 νέοι).

Αλλά και από την άποψη των ποσοστών της ανεργίας, ο Νομός Αττικής κατέχει μία από τις πρώτες θέσεις (12,2%). Η περιφέρεια με το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας είναι η Ήπειρος (13,6%) και ακολουθεί η Ανατολική Στερεά Ελλάδα, η οποία έχει ποσοστό ανεργίας παραπλήσιο με αυτό της Αττικής (12,8%). Επίσης, άνω ή πλησίον του μέσου εθνικού ποσοστού ανεργίας (1998: 10,8%) βρίσκονται και τα ποσοστά της Δυτικής Μακεδονίας (11,4%), της Δυτικής Ελλάδας (11%), του Βορείου Αιγαίου (10,9%), της Θεσσαλίας (10,7%) και της Κεντρικής Μακεδονίας (10,3%).

Αν εξαιρεθούν οι περιοχές που αναφέρα-

με, στις υπόλοιπες περιοχές παρουσιάστηκε μικρή αύξηση της ανεργίας. Αυτό πιθανόν να οφείλεται στον αγροτικό χαρακτήρα αυτών των περιοχών, όπου υπάρχει έντονο το φαινόμενο της εποχιακής εργασίας, όπως ήδη αναφέρθηκε.

Από τα στοιχεία αυτά, είναι δυνατό να συμπεράνουμε ότι ο κίνδυνος της κοινωνικής περιθωριοποίησης του πληθονάζοντα και άνεργου εργατικού δυναμικού είναι, πλέον, υπαρκτός και ειδικά για τους ανέργους των μεγάλων αστικών κέντρων. Κατά συνέπεια, τα εκάστοτε μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας, καθώς επίσης και η κατανομή των πόρων που προέρχονται από τα διάφορα κοινοτικά ταμεία, είναι αναγκαίο να λαμβάνουν υπόψη τους την αντιμετώπιση της ανεργίας σε περιφερειακό επίπεδο και ιδιαίτερα σε επίπεδο νομού, επαρχίας και Δήμων, προκειμένου να ανακοπεί η τάση εσωτερικής μετανάστευσης και αστυφιλίας, ιδιαίτερα προς την Αθήνα.

«Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ» έκδοση της Αδελφότητας Σιδερής Θεσπρωτίας, αρ. φύλλου 17.

Τουριστική αξιοποίηση χαράδρας Αράχθου

Η αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της χαράδρας Αράχθου (Ελληνικό - Τσόικα - Αμπελοχώρι) προϋπολογισμού 32.000.000 δρχ., είναι στους στόχους φορέων της Ηπείρου.

Η μελέτη θα εκπονηθεί σε δύο στάδια. Το πρώτο στάδιο αφορά στην προκαταρκτική αναγνωριστική φάση διαμόρφωσης του προγράμματος ανάπτυξης και της διαχείρισης του τουριστικού προϊόντος και το δεύτερο στην οριστικοποίηση αυτού και τη σύ-

νταξη τευχών δημοπράτησης έργων και εξοπλισμού.

Φορέας της μελέτης είναι η Περιφέρεια Ηπείρου, η οποία έχει και την ευθύνη χρηματοδότησής της, ενώ η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων θα αναλάβει την επίβλεψη και παρακολούθηση της μελέτης.

Η συνολική προθεσμία για την ολοκλήρωση εκπόνησης της μελέτης ορίστηκαν οι δέκα μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.

Η μελέτη περιλαμβάνει τη διαμό-

ρφωση ενός προγράμματος ανάπτυξης και διαχείρισης του τουριστικού προϊόντος καθώς και της διακίνησης επισκεπτών στη χαράδρα του Αράχθου. Ας σημειωθεί πως για την εκπόνηση

της θα ληφθεί υπόψη η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη που έχει εκπονηθεί για τη χαράδρα του Αράχθου, καθώς και άλλες μελέτες που έχουν εκπονηθεί για την περιοχή.

Δελτίο Ειδήσεων ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Φυσικό αέριο

➤ Η σύνδεση της Ηπείρου με τον αγωγό φυσικού αερίου είναι μόνιμο αίτημα των Ηπειρωτικών φορέων. Για άλλη μια φορά δόθηκε υπόσχεση από την κυβέρνηση, μέσω του υφυπουργού Ανάπτυξης κ. **Αλέξ. Καλαφάτη**, με την ευκαιρία της επίσκεψής του στα Γιάννενα στις 12 Οκτωβρίου, για σύνδεση της Ηπείρου με τον αγωγό φυσικού αερίου Ελθιάδος - Ιταλίας.

Ο κ. Καλαφάτης τόνισε πως το στρατηγικό σχέδιο είναι να μην εξαρτώμαστε από το πετρέλαιο. Όταν κατασκευαστεί ο κεντρικός αγωγός φυσικού αερίου προς Ιταλία, θα συνδεθούν τα αστικά κέντρα της Ηπείρου και οι βιομηχανίες ή άλλες μονάδες, ενώ για την περιφέρειά μας τόνισε πως θα αποτελέσει ένα από τα ενεργειακά κέντρα της χώρας.

Αξονικός Τομογράφος

➤ Λειτουργεί ήδη στο Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, ένας από τους πιο σύγχρονους αξονικούς τομογράφους στην Ευρώπη, η αγορά του οποίου έγινε από το υπουργείο Υγείας και стоίχισε 292.000.000 δρχ.

Όπως τόνισε ο πρόεδρος του Νοσοκομείου κ. **Αλέξ. Ζυγούρης**, θα εξυπηρετεί τους ασθενείς σε 24ωρη βάση, όλη την εβδομάδα. Πρόκειται για τον πρώτο αξονικό τομογράφο στο είδος του στην Ελλάδα και τον δεύτερο στην Ευρώπη και θεωρείται ένας από τους πλέον κατάλληλους σε ό,τι αφορά τη ρήψη εικόνων και το χρόνο περάτωσης της εξέτασης.

Αναπτυξιακές προτάσεις

➤ Σε τέσσερις βασικούς άξονες κινούνται οι προτάσεις για το νομό Ιωαννίνων, ό-

Οσφυμύς

Πολλά, βεβαίως, γεγονότα συμβαίνουν στην Ήπειρο, μέσα σ' ένα δίμηνο. Και δεν μπορούμε φυσικά να τα προβάλλουμε όλα. Από τούτη τη σελίδα θα επιλέγουμε εκείνα που έχουν μια γενικότερη σημασία, αλλά και τα μικρά, αλλά ενδιαφέροντα κατά τη γνώμη μας, που συνήθως καταλαμβάνουν λιγοστό χώρο στα ΜΜΕ. Το φυσικό αέριο, για το οποίο γίνεται πολύς λόγος στην Ήπειρο και ο αξονικός τομογράφος στα Γιάννενα, είναι κυρίαρχα θέματα για την περιοχή. Να θυμηθούμε, όμως, τους ανθρώπους και την ιστορία τους. Όπως τον Παύλο Μελά, αλλά και τον Δημήτρη Βάγια...

πως διατυπώθηκαν σε πρόσφατη σύσκεψη στα Γιάννενα, από το νομάρχη κ. **Ν. Ζαρηπαλά** προς το υπουργείο Ανάπτυξης.

1. Διασύνδεση Ελλάδος - Ιταλίας με υποθαλάσσιο αγωγό φυσικού αερίου, μέσω Ηπείρου, καθώς και κατασκευή σταθμού ηλεκτροπαραγωγής 400 MW στην Ήπειρο.

2. Εκπόνηση μελέτης για τη χωροθέτηση και ίδρυση βιοτεχνικών πάρκων σε ημιαστικές περιοχές του νομού, όπως στο Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων, στο Μέτσοβο, στην Κόνιτσα κ.α.

3. Δημιουργία εμπορευματοικού σταθμού στο νομό και την καθιέρωση ζώνης ελεύθερων συναλλαγών στα σύνορά μας με την Αλβανία.

4. Ίδρυση τοπικού φορέα για τη βελτίωση της ποιότητας των τοπικών προϊόντων και της πιστοποίησής τους.

Καταγραφή ρεμάτων

➤ Αναλυτικά στοιχεία για την καταγραφή όδων των ρεμάτων κάθε νομού της χώρας, την υπάρχουσα κατάσταση τους, τα έργα που έχουν γίνει, καθώς και αυτά που προγραμματίζονται να γίνουν στα ρέματα αυτά, ζητούν με επείγον έγγραφο τους προς τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών τα υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας. Σκοπός της ενέργειας αυτής είναι η χάραξη εθνικής αντιπημμυρικής πολιτικής. Μετά τις πυρκαγιές του καλοκαιριού...

Αντιπημμυρικά έργα

➤ Εγκρίθηκαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ πιστώσεις συνολικού ύψους 6.540.000.000 δρχ. για αντιπημμυρικά και οδικά έργα. Μεταξύ αυτών, στην Ήπειρο, θα δημοπρατηθούν οι εξής εργολαβίες:

- Εκτέλεση αντιπημμυρικών έργων σε ποταμούς, παραποτάμους και χειμάρρους Νομών Ιω-

αννίνων και Θεσπρωτίας προϋπολογισμού για κάθε νομό 70.000.000 δρχ. Για την Άρτα μαθαίνουμε ότι εγκρίθηκαν την τελευταία στιγμή 50.000.000. Με την Πρόβλεψη τι γίνεται;

Υδρευση Άρτας

➤ Την ιδέα προς το νομάρχη κ. **Λάμπρο Ρίζο** και το δήμαρχο Αρταίων κ. **Κώστα Βάγια**, για ανάληψη πρωτοβουλιών ώστε ολόκληρη η πεδινή περιοχή (και μαζί ο Δήμος Αρταίων) να υδρευθεί από τη λίμνη Πουρναρίου διατύπωσε ο

δήμαρχος Φιλοθέης Άρτας κ. **Πέτρος Ρίζος**. Υπενθυμίζουμε ότι αυτή η περιοχή υδρεύεται σήμερα από τις πηγές Αγίου Γεωργίου Φιλιππιάδας.

Προτομή Δημήτρη Βάγια

➤ Όσοι γνώρισαν τον Ηπειρώτη δημιουργό και ερμηνευτή του δημοτικού μας τραγουδιού **Δημήτρη Βάγια**, που έφυγε τόσο πρόωρα και με τραγικό τρόπο από κοντά μας, έχουν να ρένε για το ήθος του, για τη σεμνότητά του και την προσφορά του στον πολιτισμό.

Ο Δημήτρης Βάγιας ήταν κοντά στην Ήπειρο, στους ανθρώπους της και ιδιαίτερα στους απόδημους, πολύ κοντά στη γη που τον γέννησε.

Γι' αυτό και οι συμπατριώτες του τον τιμούν για το δημιουργικό πέρασμά του από τη ζωή. Έστησαν την προτομή του εκεί στην Αρτοπούλη του Δήμου Σελλίων, σε εκδήλωση που διοργάνωσαν (26 Οκτωβρίου) στη μνήμη του με τη συνεργασία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων και του Δήμου Σελλίων.

Παύλος Μελάς

➤ Εκδήλωση μνήμης για τον Ηπειρώτη Μακεδονομάχο Παύλο Μελά πραγματοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου στον **Παρακάλαμο Ιωαννίνων**, με τη συνεργασία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του Δήμου Άνω Καλαμάς. Το πρόγραμμα περιελάμβανε επιμνημόσυνη δέηση, καλωσόρισμα από το δήμαρχο Άνω Καλαμάς κ. Σταύρο Βιρβίλη, πανηγυρική ομιλία από τον κ. Ιωάννη Λιόλιο καθηγητή Γυμνασίου Παρακαλάμου, μουσική και τραγούδια από την ορχήστρα του Μουσικού Γυμνασίου Δοιανών.

ΤΟ ΣΧΟΛΙΟ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ...

Στην Ήπειρο...

Διαβάζουμε στις αθηναϊκές εφημερίδες ότι ο πρωθυπουργός συνοδευόμενος από κλημάκιο υπουργών θα επισκεφθεί την Ήπειρο, χωρίς να μπαίνει στον κόπο, αν λέγοντας ταξίδι στην Ήπειρο, εννοεί όλες τις πόλεις ή μόνο τα Γιάννενα, όπως ακριβώς έκανε ο υπουργός Ανάπτυξης **Νίκος Χριστοδουλάκης** (σ. «Π» α-ντ' αυτού ο υφυπουργός κ. Καλαφάτης).

Κι αν αποφασίσει τελικά να επισκεφθεί όλες τις πόλεις της Ηπείρου, θα μας αναγκάσει ο πρωθυπουργός να θυμηθούμε τα όσα είχε υποσχεθεί για το νομό μας, από τα οποία ελάχιστα έγιναν και φυσικά τα μεγάλα αναπτυξιακά θέματα της Άρτας, παραμένουν ως αιτήματα και τίποτα δεν δείχνει να γίνονται πράξη και να παίρνει ο νομός μας άλλη όψη.

Για να δούμε, λοιπόν, τι θα αποφασίσει ο πρωθυπουργός; Θα μας κάνει την τιμή να έρθει στην Άρτα κι αν μας κάνει την τιμή αυτή, θα είναι ειλικρινής απέναντί μας;

«ΠΡΩΙΝΗ» της Άρτας
12/10/2000

Ημερολόγιο

Αυτά που πρόκειται να γίνουν

➤ **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΙΩΝ ΑΡΤΑΣ:** Εκδήλωση - απολογιστική Γενική Συνέλευση Κυριακή 12 Νοεμβρίου 2000, ώρα 9.30 π.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος).

➤ **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ:** Εκδήλωση απολογιστική Γενική Συνέλευση Κυριακή 19 Νοεμβρίου 2000, ώρα 9.30 π.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος).

➤ **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΧΡΥΣΟΡΡΑΧΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ:** Εκδήλωση - απολογιστική Γενική Συνέλευση Κυριακή 19 Νοεμβρίου 2000, ώρα 9.30 π.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος).

➤ **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΑΦΝΩΤΗΣ ΑΡΤΑΣ:** Γενική Συνέλευση Κυριακή 10 Δεκεμβρίου 2000, ώρα 9 π.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος).

➤ **ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ:** Γενική Εκδήλωση - απολογιστική Συνέλευση στις 10 Δεκεμβρίου 2000 ώρα 10 το πρωί στην αίθουσα της Αδελφότητας Βασιλόπουλου (Κοιλίου 48, 2ος όροφος).

➤ **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ:** Σάββατο 16 Δεκεμβρίου 2000 Παιδική Γιορτή στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος).

➤ **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΔΙΚΑΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ:** Παιδική Γιορτή, Κυριακή 17 Δεκεμβρίου 2000, ώρα 9 π.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών (Κλεισθένους 15, 7ος όροφος).

ΜΕ ΤΗ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ

Αδέρφια μου, συντρόφοι, γνωστοί και άγνωστοι φίλοι

για να στερέψουν τα ποτάμια του αιμάτου

και στα μεσούρανα η Ειρήνη ν' ανατείλει

ας σταματήσουμε το χέρι του θανάτου

Γ. ΤΖΗΜΑΣ

ΟΔΩΝΥΜΙΚΑ

ΗΠΕΙΡΟΥ ΟΔΟΣ

Από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων κυκλοφόρησε το 1993 με συγγραφείς τη **Μάρω Βουγιούκα** και τον **Βασίλη Μεγαρίδη** το βιβλίο με τίτλο «ΟΔΩΝΥΜΙΚΑ, Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ».

Η απόδοση ονομασιών στις οδούς - όπως αναφέρεται στην έκδοση - έχει δύο κύριους σκοπούς. Ο ένας είναι καθαρά λειτουργικός, εξυπηρετεί τις επικοινωνιακές κοινωνικές ανάγκες. Ο άλλος σκοπός είναι ηθικοκοινωνικός: Η κοινωνία τιμά πρόσωπα, τόπους, καταστάσεις, που η προσφορά τους στο έθνος, στο κοινωνικό σύνολο είναι άξια παραδειγματισμού. Για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού πρέπει να είναι γνωστή η προσωπικότητα και η δράση του τιμώμενου προσώπου, τα χαρακτηριστικά και η ιστορία του τιμώμενου τόπου, η ταυτότητα του τιμώμενου γεγονότος, και αυτό δεν μπορεί να γίνει στα λίγα εκατοστά μιας πινακίδας. Αυτό το κενό ακριβώς έρχεται να καλύψει το ανωτέρω βιβλίο.

Εμείς επιλέξαμε από το βιβλίο και δημοσιεύουμε εκείνα τα στοιχεία που αφορούν την Ήπειρο και τους Ηπειρώτες, οι οποίοι εξ άλλου έχουν τη δική τους συνεισφορά, όχι μόνο στην πρόοδο της πρωτεύουσας αλλά και στην πατρίδα γενικότερα. Κι αυτό ως μια μικρή προσπάθεια προσέγγισης των ιστορικών γεγονότων. Η δημοσίευση που ακολουθεί γίνεται με αλφαβητική σειρά:

ΟΔΟΣ ΑΒΕΡΩΦ, Αβέρωφ Γεώργιος (1818 - 1899): Μεγάλος Εθνικός Ευεργέτης από το Μέτσοβο. Ο πατέρας του λεγόταν Μιχαήλ Αυγερινός Αποστολάκος και ήταν σαμαροποιός. Ο Γ. Αβέρωφ εγκαταστάθηκε νέος στην Αλεξάνδρεια, ασχολήθηκε με το εμπόριο και απόκτησε τεράστια περιουσία. Με χρήματά του ίδρυσε στην Αλεξάνδρεια πολλά κοινωφελή ιδρύματα. Στην Ελλάδα ίδρυσε στο Μέτσοβο νοσοκομείο και σχολεία. Διέθεσε χρήματα για τους αντρίαντες του Ρήγα Φεραίου και του Γρηγορίου του Ε' (στο Πανεπιστήμιο Αθηνών), για τη Σχολή Ευελπίδων, για το Εφηβείον (φυσικές Αβέρωφ), για την αποπεράτωση του Πολυτεχνείου, για το Ωδείο Αθηνών κ.ά. Ίδρυσε στη Λάρισα την Αβερωφείο Μέση Γεωργική Σχολή. Με χρήματά του έγινε η ανακατασκευή του Παναθηναϊκού Σταδίου, η ναυπήγηση του θωρηκτού «Γεώργ. Αβέρωφ» κ.λπ. Πέθανε στην Αλεξάνδρεια. Στην είσοδο του Παναθηναϊκού Σταδίου στήθηκε αντρίαντας του, έργο του γλύπτη Γ. Βρούτου.

ΟΔΟΣ ΑΓΓΑΝΤΩΝ, Αγγαντα, χωριό του νομού Άρτας στη δυτική πλευρά του όρους Τζουμέρκα, στα βόρεια της πόλης της Άρτας. Κεφαλοχώρι, με πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Η φωτογραφία των ...χιλίων λέξεων

«Ντελή παπά λεβέντη...»

Άλλοτε, στη σόλη, ζευγάς, προτάρης και εργάτης γης. Κι άλλοτε, στην ιερή στήλη, πιστός στο καθήκον. Είναι ο παπά - Κώστας Φασούλης, μόνιμος κάτοικος, χ' μόνιας, στο Παλαιοχώρι Συρράκου Ιωαννίνων, ένα από τα βλαχόφωνα χωριά των Τζουμέρκων.

Και κει στον Πριάβο, στην ακρόπολη του χωριού, κάτω από την παλιά εκκλησιά και δίπλα το κοιμητήριο, μαζί με τους ζωντανούς και τους αποθαμένους, δεν άντεξε τον...πειρασμό.

Σηκώθηκε να πιάσει το χορό και το τραγούδι, μόλις απόσπασε η λειτουργία κι άρχισε το πανηγύρι. Πρώτος να τ' ανόιξει, καθώς το έθιμο προσάζει.

Να πάρει δυο γύρες με πόδια σταθερά, με κίνηση αετού, μ' ελαφίου πήδημα. Τόχει τάμα στην Παναγιά, τούτον τον καιρό, κάθε 15 Αυγούστου. Τόχει ανάγκη η ψυχή του.

Θέλει να πάρει δύναμη για το χειμώνα, όταν ρημάσει ο τόπος. Που θάνα μονός με την παπαδιά και τους λιγοστούς γερόντους.

Ωπου να ξαναταμώσουν, μακρινοί και ξένοι, στου χρόνου τα γυρίσματα...

ΑΠΟ...ΤΥΠΩΜΑΤΑ

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΤΥΠΟ της ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

➤ «ΣΕΛΛΑΔΙΚΑ ΝΕΑ»: Στο 18ο έτος κυκλοφορίας της βρίσκεται η εφημερίδα της Αδελφότητας Σελλαδικών Άρτας. Στο τελευταίο της φύλλο (106 - Ιούλιος, Αύγουστος 2000) επικεντρώνει τη θεματογραφία της τόσο σε τοπικά θέματα του Δήμου, όσο και σε γενικότερα που αφορούν την περιοχή της Άρτας, αλλά και σε ευρύτερες κοινωνικές αναφορές. Και σε αυτές τις παραμέτρους έγκειται και η επιτυχία της εφημερίδας. Δεν στέκεται στενά στο τοπικό θέμα, αλλά σχολιάζει και αναδεικνύει θέματα που ενδιαφέρουν τον καθένα μας. Επισημαίνουμε την «κατασκευή καμπαριού στην Παναγία», το «Διοικητήριο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Άρτας», «Περιβάλλον και Εκπαίδευση» του Δ. Μπόσμου, «Γλώσσα και ιστορία, τα ακρόβαθρα του Έθνους» του Γ. Τζουβάρα.

«Η ΖΕΡΜΗ»: Ζερμή ονομάζεται η νέα εφημερίδα του Σιδηρόγυι Βρυσοῦλας Πρέβεζας και βρίσκεται ήδη στο τρίτο φύλλο της (Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2000). Έχουμε όμορφο χωριό. Μπορούμε να το κάνουμε ομορφότερο...», τονίζει στην προμετωπίδα της η εφημερίδα. Οκτασέλιδη, με ενδιαφέροντα θέματα. Ξεχωρίζει με την σύνεση του δημόχου Λούρου κ. Αν. Τυρέκογλου και το ένθετο αφιέρωμα (4 σελίδες) στον Αχέροντα. Εκδότης - Διευθυντής της εφημερίδας ο δημοσιογράφος Γιώργος Πεπόνης, ο οποίος απ' όσο γνωρίζουμε παρ' όλο που είναι πολυά-

σχολος, βρίσκει το χρόνο και το μεράκι να αφιερωθεί για λίγο και στη Βρυσοῦλα. Μακάρι να το έκαναν και άλλοι δημοσιογράφοι (και έχουμε πολλούς Ηπειρώτες εδώ στην Αθήνα) για τον τόπο τους. Μπράβο συμπατριώτες και καλή επιτυχία στο νέο σας ξεκίνημα!

«Η ΣΕΛΛΙΑΝΗ»: Είναι η εφημερίδα της Αδελφότητας Κρυστάλλων Σελλαδικών (Σελλαδικών) Θεσπρωτίας, που ήδη κυκλοφορεί το 60ο τεύχος της. «Όταν ξεκινάς το χωριό σου, είναι σα να ξεκινάς τον ίδιο σου τον εαυτό!» υπογραμμίζει η Σελλαδική. Και όλη η προσπάθεια της εφημερίδας συντείνει ακριβώς σε αυτό, να μην ξεχαστεί ο γενέθλιος τόπος. Μικρή εφημερίδα, τετρασέλιδη, αλλά μεγάλος ο πόθος για τη Σελλαδική, όπως εκφράζεται και από τους αρθρογράφους της: Στυλιανό Μώκο, πρόεδρο της Αδελφότητας, Στ. Παπαμώκο, Στυλιανό Μπέλλο, Χρήστο Θωμά, Τζάνη Δονάτο, Παναγιώτα Πάσχου, παπα - Δημήτριο Παναγιώτη. Από τα θέματα υπογραμμίζουμε: Το κύριο άρθρο «Καλύτερα να προλαμβάνουμε παρά να θεραπεύουμε», «Εντυπώσεις από επίσκεψη στην Κρυστάλλωνη», «Ο τόπος και η σημασία του»,

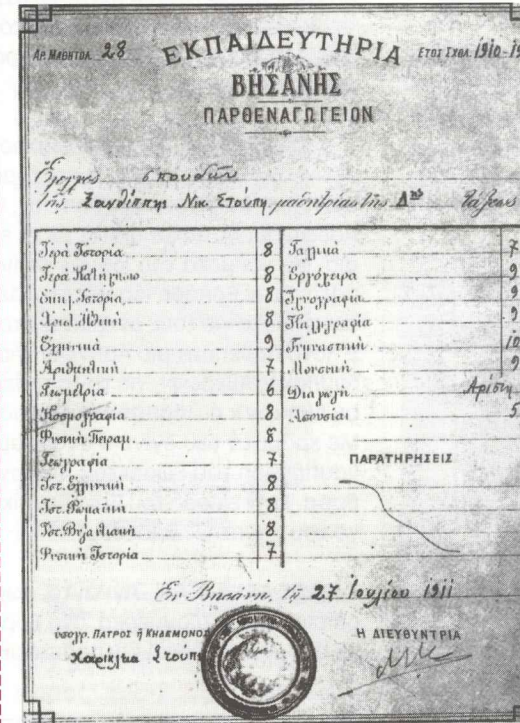
«Η ΒΗΣΣΑΝΗ»: Έκδοση της Αδελφότητας Βησσαρινών Παγωνίου. Στον 13 χρόνο η έκδοση (οκτασέλιδη, τετράχρωμη, χαρτί illustration) και στο 76ο φύλλο της. Πλούσια η θεματογραφία της, αγκαλιάζει τη δράση της Αδελφότητας και τα γεγονότα του χωριού. Από τα θέματα ξεχωρίζουμε, στην πρώτη σελίδα: «Καλοκαίρι στο χωριό μας», «Κρίση στο Δήμο», «Κάνκε το Κάτω Παγώνι». Σε άλλες σελίδες «Τα νέα του Πολιτιστικού Συλλόγου», «Προτάσεις της Αδελφότητας για το Δήμο Δελφινικού και τη Βήσσαρη». Και τέλος ολόκληρη η τελευταία σελίδα είναι αφιερωμένη στα «Νέα από το χωριό». Η Βήσσαρη, με πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση, έχει κάθε λόγο να αισθάνεται περήφανη. Δεν καταθέτει, όμως, τα όπλα για το παρόν και το μέλλον της. Και αυτό το σκοπό υπηρετεί και η εφημερίδα της.

«Αν θέλετε να μάθετε το σφυγμό του έθνους, διαβάστε τον τοπικό τύπο»

A. Γκράμσι (1891 - 1937)

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ
στους ξυλοσπίστες Υπουργούς Παιδείας,
που εδώ και τριάντα χρόνια πειραματίζονται
στου «κασσιδιού του κεφάλι»

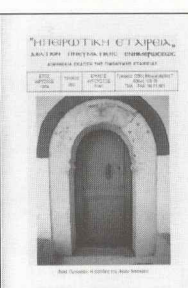
Έλεγχος σπουδών του έτους 1911 του Παρθενιαίου Βησσαρινών

Να, ω άσχετοι, πώς μάθαιναν γράμματα τότε και υπό τουρκικό ζυγό οι μανάδες μας και οι γιαιάδες μας, με τη φροντίδα των φιλελευθέρων Αδελφότητων, που με το υστερημά τους κατασκεύαζαν στα χωριά τους εκπαιδευτήρια. Ίδου σε φωτοαντίγραφο έλεγχο σπουδών του Παρθενιαίου Βησσαρινών που είχε ιδρυθεί το 1874 υπό της φιλελευθέρων Αδελφότητας των εν Κωνσταντινουπόλει Βησσαρινών η «Αρετή». Το σχολείο ήταν τεσσάρων τάξεων. Μετά το πέρας της τετραετούς φοίτησης οι μαθητές διδάσκοντο και στις σχολές Υφαντουργική, Ραπτική και Οικοκυρική. Γι' αυτό η Βήσσαρη διεκρίνετο για τη λεπτότητα, την ευγένεια και τη μόρφωση των γυναικών της.

(Από την εφημερίδα «Η ΒΗΣΣΑΝΗ».)

«το αντάμωμα των Σελλαδικών», «το πολιτιστικό κέντρο», «η επέτειος για τη σφαγή των 49 προκρίτων της Παρμενιάδας».

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»: Δελτίον Πνευματικής Ενημέρωσης του ομώνυμου Ηπειρωτικού Σωματείου. Το περιοδικό εκδίδεται ανελλιπώς από το 1974 και έχει φθάσει ήδη στο 263ο τεύχος του. Ιστορική η προσφορά του στη θεματογραφία της Ηπείρου, όπως και του Σωματείου, που ιδρύθηκε το 1906, ως Ηπειρωτικό Κομμάτο στην αρχή. Το περιοδικό αποτελεί έργο του αειμνήστου προέδρου Αλέξανδρου Μαρμούνου, ενώ τη σκατάλη τη τελευταία χρόνια κρατά γερά στα χέρια του ο κ. Μιχαήλ Μελάς, δημοσιογράφος, με άξιους συνεργάτες του τον κ. Ευγένιο Ζαλοκώστα, τον κ. Γεώργιο Μπαγεωώργο, τον κ. Βασίλειο Μπακογιάννη, τον κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο, τον κ. Σταύρο Σκουτέλη, που αποτελούν και τη Συντακτική Επιτροπή του. Πολυποίκιλη κάθε φορά η θεματογραφία του, με πολλούς αναγνώστες, απ' όλο τον κόσμο. Από

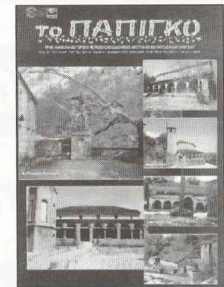
«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»: Δελτίον Πνευματικής Ενημέρωσης του ομώνυμου Ηπειρωτικού Σωματείου. Το περιοδικό εκδίδεται ανελλιπώς από το 1974 και έχει φθάσει ήδη στο 263ο τεύχος του. Ιστορική η προσφορά του στη θεματογραφία της Ηπείρου, όπως και του Σωματείου, που ιδρύθηκε το 1906, ως Ηπειρωτικό Κομμάτο στην αρχή. Το περιοδικό αποτελεί έργο του αειμνήστου προέδρου Αλέξανδρου Μαρμούνου, ενώ τη σκατάλη τη τελευταία χρόνια κρατά γερά στα χέρια του ο κ. Μιχαήλ Μελάς, δημοσιογράφος, με άξιους συνεργάτες του τον κ. Ευγένιο Ζαλοκώστα, τον κ. Γεώργιο Μπαγεωώργο, τον κ. Βασίλειο Μπακογιάννη, τον κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο, τον κ. Σταύρο Σκουτέλη, που αποτελούν και τη Συντακτική Επιτροπή του. Πολυποίκιλη κάθε φορά η θεματογραφία του, με πολλούς αναγνώστες, απ' όλο τον κόσμο. Από

το τελευταίο τεύχος (Ιούλιος - Αύγουστος) σημειώνουμε: Ανδρέα Καρζή «Από τη λαϊκή μας παράδοση», Πέτρου Σκουτέλη «Το βοτανίσμα των σιταριών», Βασίλειο Μπακογιάννη «Ο σταυρός στη Σημαία», Λεωτέρη Τζόκα «Ο Ηπειρώτης Χάρης Γύρας και τα γλυπτά του Θεού», Νίκου Βέτη «Οδοιπορικό στα Τζουμέρκα».

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΝΙΤΣΟΠΟΥΛΑΣ»: Τριμηνιαία έκδοση της Αδελφότητας Γρανιτσοπούλας Ιωαννίνων. Δεκαπέντε χρόνια στο μετερίζι του έντυπου λόγου η εφημερίδα, ισορροπεί με επιτυχία ανάμεσα στα τοπικά θέματα και στις γενικότερες αναφορές, με την ευαισθησία που τη διακρίνει. Στο πρόσφατο φύλλο της (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2000) αναφέρεται στις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού, στις εκδηλώσεις στο χωριό, στο τραγικό δυστύχημα του κορβανίου στην Πάρο, στους πρώτους νεκρούς της Γρανιτσοπούλας στον πόλεμο του '40. Ψυχή της εφημερίδας, όσο τουλάχιστον είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, χωρίς πρόθεση να αδικήσουμε κανέναν, είναι ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Σωτήριος Μιχαήλ, ο ποιητής Κ. Γιώργος Τζήμας και ο κ. Βασίλειος Κρεμμύδας, σύμβουλος.

«ΤΟ ΠΑΠΙΓΚΟ»: Είναι το τριμηνιαίο Παναγορίσιο περιοδικό της Ένωσης Αποδήμων Παπιγκών. Τριάντα δύο σελίδες, σε σχήμα Α/4, με πολλές φωτογραφίες, αρκετές έγχρωμες, όπως αρμόζει στην ομορφιά του μοναδικού χωριού και στο Ζαγόρι γενικότερα. Δεκατρία χρόνια προσφοράς, τεύχη 51. Στο τελευταίο τεύχος ο αναγνώστης δεν θα βρει ζημιωμένο. Παπιγκιώτικα Πανηγύρια, αναφορές στα χωριά του Ζαγοριού, εργασίες των μαθητών Τσπελίσθου, πληροφοριακά στοιχεία για την περιοχή για όσους επιθυμούν να την επισκεφτούν, θέματα του Δήμου Τύμφης, από τη δράση της Ομοσπονδίας Κόνιτσας.

«ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ»: Τα έντυπα που κυκλοφορούν από τους Ηπειρώτες της Διάσπορας είναι πάνω από 60 και δεν είναι δυνατόν να αναφερθούν όλα σε αυτή τη σελίδα. Καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια να παρουσιασθούν όλα, και κάθε φορά διαφορετικά, σε κάθε τεύχος του «ΠΥΡΡΟΥ». Εμείς, επειδή γνωρίζουμε το μάρκο και το μεράκι που απαιτούν αυτά τα μαγαζάρια του Ηπειρωτικού Τύπου, αλλά και το έργο που επιτελούν και την προσφορά τους, τα αγαπάμε όλα και τα έχουμε στην καρδιά μας. Και σίγουρα έχουν τη θέση τους, στις σελίδες μας. Αρκεί εσείς να μας τα προμηθεύετε στη διεύθυνση: ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 ΑΘΗΝΑ.

«ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ»: Τα έντυπα που κυκλοφορούν από τους Ηπειρώτες της Διάσπορας είναι πάνω από 60 και δεν είναι δυνατόν να αναφερθούν όλα σε αυτή τη σελίδα. Καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια να παρουσιασθούν όλα, και κάθε φορά διαφορετικά, σε κάθε τεύχος του «ΠΥΡΡΟΥ». Εμείς, επειδή γνωρίζουμε το μάρκο και το μεράκι που απαιτούν αυτά τα μαγαζάρια του Ηπειρωτικού Τύπου, αλλά και το έργο που επιτελούν και την προσφορά τους, τα αγαπάμε όλα και τα έχουμε στην καρδιά μας. Και σίγουρα έχουν τη θέση τους, στις σελίδες μας. Αρκεί εσείς να μας τα προμηθεύετε στη διεύθυνση: ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32, 106 83 ΑΘΗΝΑ.

ΤΥΠΩΘΗΤΩ...

Το ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΒΑΝΤΑ ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑ:
«ΟΙ ΛΙΠΟΤΑΚΤΕΣ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ»
Μυθιστόρημα - Εκδόσεις «Λιβάνη»

Η λιποταξία είναι στρατιωτικός όρος και σημαίνει αυθαίρετη εγκατάλειψη των τάξεων του στρατού και μεταφορικά την εγκατάλειψη αγώνα ή συναγωνιστών. Λιποτάκτες είναι και οι ήρωες του πρώτου μυθιστορήματος της φίλης Βάντας Κουτσοκώστα (Κυψέλη Άρτας), με κύριο πρωταγωνιστή το Φωκά Αυγερινό ή Βελουχά. Λιποτάκτης της ζωής και των ονείρων του χρειάστηκε 40 ολόκληρα χρόνια να καταλάβει ότι στη ζωή δεν έχει σημασία ούτε ποιος είναι ούτε από πού έρχεσαι ούτε πού πας κι αν φτάσεις ποτέ. Να μην αφήσεις τη ζωή να περάσει ξωφάτσα από δίπλα σου, ούτε εσύ να είσαι ένας τυχαίος περαστικός της.

Η Βάντα κατορθώνει με τρόπο μοναδικό να σκιαγραφήσει τα πρόσωπα του έργου, οδηγώντας σε κορυφή τον αναγνώστη μέσα από φιλοσοφικές αναζητήσεις. Απ' όσο είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, βίωσε η ίδια «Τους λιποτάκτες των ονείρων», σ' έναν χώρο με καθημερινές συγκρούσεις, όπου η ζωή, ο θάνατος κι ο έρωτας μπλέκονται σ' έναν διαρκή αγώνα. Είναι ο κόσμος των παιδιών χρόνων, της εφηβείας και ο φοιτητικός, είναι ο χώρος των Τζουμέρκων, της Άρτας, της «μικρής πόλης των μεγάλων αντιθέσεων», όπως η ίδια την έχει χαρακτηρίσει σ' ένα κείμενό της, είναι η Αθήνα, η πρωτεύουσα της ανάγκης. Η υπόθεση, βέβαια, του έργου εκτυλίσσεται σε χώρους εξωτικούς, που κουβαλούν όμως μέσα τους τη μνήμη και την ψυχή της δημιουργού. Δεν είναι πολύ μακριά οι ήρωές τους από μας. Είμαστε εμείς οι ίδιοι, οι καθημερινοί άνθρωποι, με τις αδυναμίες και τις ανησυχίες μας, με τους προβληματισμούς και τα όνειρά μας. Κι όλοι μας, λίγο ως πολύ, στην ως τώρα ζωή μας λιποτακτήσαμε. Γι' αυτό όταν διαβάζεις τη Βάντα Κουτσοκώστα αναγνωρίζεις σ' αυτή ένα κομμάτι του εαυτού σου.

* Η Βάντα Κουτσοκώστα κατάγεται από την Άρτα, είναι δημοσιογράφος - υπεύθυνη σύνταξης της εφημερίδας «Παναπειρωτική», στιχουργός και συγγραφέας.

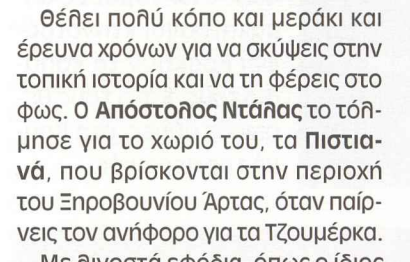
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΝΤΑΛΑΣ:
«ΤΑ ΠΙΣΤΙΑΝΑ»
Γενεαλογίες και Ιστορήματα

Θέλει πολύ κόπο και μεράκι και έρευνα χρόνων για να σκύψεις στην τοπική ιστορία και να τη φέρεις στο φως. Ο Απόστολος Ντάλας το τόλμησε για το χωριό του, τα Πιστιανά, που βρίσκονται στην περιοχή του Ξηροβουνίου Άρτας, όταν παίρνεις τον ανήφορο για τα Τζουμέρκα. Με λιγοστά εφόδια, όπως ο ίδιος ομολογεί, απόφοιτος του δημοτικού, αυτοδίδακτος μαργακό, αλλά με πολύ πάθος ρούφηξε και κατέγραψε τις προφορικές διηγήσεις και μας παρέδωσε μια εργασία μοναδική για το χώρο του.

«Κάποιος - γράφει - θα έπρεπε να είχε γράψει νωρίτερα λίγες σελίδες για το χωριό μας. Κανείς, όμως, δεν προσπάθησε ή δεν τόλμησε να γράψει. Άρχισα τις έρευνες που έτρεχα και δεν έφτανα. Μ' ένα τετράδιο κι ένα μολύβι στο χέρι. Οι πληροφορίες που έχω συγκεντρώσει είναι από «στόμα σε στόμα».

Γράφει, επίσης, ο Γεώργιος Γεωργιάδης στον πρόλογο του βιβλίου για τον Απόστολο Ντάλα: «Ο λόγος του γενικά ρέει απλό, ατόφιος, όπως τα νερά του χωριού όταν έτρεχαν ελεύθερα, ανόθευτος από ελληνοκύριες, με τα τοπικά γλωσσικά ιδιώματα, ώστε να γίνεται κατανοητός και από τον τελευταίο σε παιδεία χωριανό μας... Πολύ σημαντικό θεωρώ το γεγονός ότι το πόνημα τούτο δεν προέρχεται από έναν ειδικό και πεπαιδευμένο. Ο Απόστολος της μόνης παιδείας που έτυχε ήταν η ανεβαίνει στο ψαλτήρι της εκκλησίας του χωριού. Αυτό ήταν όλο, γιατί, όπως είπε και ο Μακρυγιάννης «μην έχοντας τους τρόπους...»

Ο Απόστολος Ντάλας ανακάλυψε χαράκες για έρευνα...».

Συμβολή στην Ηπειρωτική Βιβλιογραφία

Από το Αρχείο του «ΠΥΡΡΟΥ»

Από το Αρχείο της εφημερίδας μας δίνουμε στη δημοσιότητα τους τίτλους όσων των βιβλίων που έχουμε στη διάθεσή μας και αφορούν αποκλειστικά στην Ηπειρο, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης όσων ενδιαφέρονται για την Ηπειρωτική Βιβλιογραφία. Δεν μας διαφεύγει το γεγονός ότι έχουν εκδοθεί επιστημονικές εργασίες που αφορούν στο θέμα. Η δική μας προσπάθεια δεν έχει τέτοιες αξιώσεις και δεν είναι παρά μια μικρή συμβολή και προσφορά προς τους αναγνώστες μας. Η δημοσίευσή γίνεται χωρίς αξιολόγηση του χαρακτήρα τους και του έτους έκδοσής τους.

- ΓΙΑ ΤΟΝ Κ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ
1. ΜΙΧ. Α. ΡΟΔΑ: «Κ. Δ. Κρυστάλλης, Α. Μελίτης, Π. Ροδκανάκης». Εκδ. «ΣΤΕΦΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ», Αθήνα 1940.
 2. ΜΙΧ. Α. ΡΟΔΑ: «Η ζωή και το έργο του Κώστα Κρυστάλλη», εκδ. «Γράμματα», Αθήνα 1930.
 3. ΜΙΧ. ΠΕΡΑΝΘΗ: «Κρυστάλλης Άπαντα». Εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Ι.Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ, Αθήνα 1952.
 4. ΜΙΧ. ΠΕΡΑΝΘΗ: «ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ - ΜΕΛΕΤΗ». Εκδ. ΧΙΩΤΕΛΛΗ, Αθήνα.
 5. ΟΛΜΟΥ ΠΕΡΑΝΘΗ: «ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ - Λυρική βιογραφία και κριτική ανασκόπηση με ανέκδοτη εργασία του ποιητή». Εκδ. εφημ. «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ», Αθήνα 1936.
 6. Γ. ΒΑΛΕΤΑ: «ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ - ΑΠΑΝΤΑ», Αθήνα 1959.
 7. ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ: Απάντησις από τον τάφον, ήτοι: Δώδεκα άγγωνσαι επιτολαιοῦ του ποιητού περί της ζωής του μετά δύο ανεκδότων ποιημάτων του και ενός πεζογραφήματος εκδοθέντα υπό της Επιτροπής εράνων υπέρ ανεγέρσεως της προτομής του εν τη γενετήρια του Συρράκου (Ηπείρου), Αθήνα 1940.
 8. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ: «Η επαινεθείσα (!!!) υπό της Ακαδημίας Αθηνών κατοικήσις του έργου του ποιητού Κώστα Δ. Κρυστάλλη, υπό του εκδόσαντος αυτού Κ. ΟΛ. ΠΕΡΑΝΘΗ». Αθήνα 1960.
 9. ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑ: «Το έργο του Κρυστάλλη». Ανατύπωση εκ της «Εφημερίδος», Αθήνα Βιβλιοπωλείον «Εστίας» 1894.
 10. «ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ - Το έργο του, στο τέλος της εκατονταετίας από το θάνατόν του». Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Πρέβεζα 11-13 Ιουνίου 1993, εκδ. Δήμου Πρέβεζας.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΡΕΑ ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ - ΤΙΛΗ:
«Ανάμεσα στις τοπικές κοινωνίες
Οι σύλλογοι της επαρχίας
Κόνιτσας στην Αθήνα»
Έκδοση του Πνευματικού Κέντρου Κόνιτσας - 1999

Η συγγραφέας γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε ιστορία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στα πλαίσια της διδακτορικής της διατριβής εντάσσεται η παρούσα εργασία της. «Το θέμα που πραγματεύεται - σημειώνει στον πρόλογό του ο καθηγητής Λαογραφίας Μ. Γ. Μερκελίδης - είναι από τα σημαντικότερα που χαρακτηρίζουν ομαδικές τάσεις και νοοτροπίες στο σύγχρονο κόσμο: σε χώρες μάλιστα, όπως η δική μας για τον πρόσθετο λόγο, ότι ο εξασθενημένος του αγροτικού πληθυσμού έχει λάβει εξαιρετικά μεγάλες διαστάσεις, λόγω των μαζικών μετακινήσεων, που πραγματοποιήσε ο πληθυσμός της περιφέρειας προς τα αστικά κέντρα και κατεσχόλησε προς την πρωτεύουσα, την Αθήνα. Η παρούσα εργασία είναι η πρώτη - όχι μόνο στη λαογραφική βιβλιογραφία του τόπου μας, αλλά και στον ευρύτερο χώρο των κοινωνικών και πολιτισμολογικών επιστημών - που επιδιώκει στη διεύρευσή της πληθώρα των συλλόγων μιας ορισμένης περιοχής».

Η συγγραφέας είχε ξεκινήσει τα σχέδιά της για όλη την Ηπειρο. Περιορίστηκε, όμως, στην περιοχή της Κόνιτσας, γιατί βρέθηκε μπροστά σε ένα πλούσιο υλικό - κάθε χωριό σχεδόν έχει και τον «εθνικό του σύλλογο» - που σή- λογο στην Αθήνα. «Η έκδοση της εργασίας - σημειώνει το «Δ» του Πνευματικού Κέντρου Κόνιτσας - έχει μια ιδιαίτερη σημασία για μας, τόσο συμβολική όσο και πρακτική, διότι, εκτός του σημαντικού γεγονότος που είναι έτσι κι αλλιώς η έκδοση μιας διατριβής που αφορά τον τόπο μας, η συγκεκριμένη εργασία αναφέρεται στο ζήτημα των συλλόγων που παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της Κοινοτικής διασποράς, αλλά και στα ίδια τα χωριά μας, γεγονός που τώρα πια με τις συνενώσεις των κοινοτήτων, παίρνει και μια νέα διάσταση, αφού όλοι αυτοί οι σύλλογοι καλούνται να λειτουργήσουν σ' ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας, αποκαθιστώντας εν- στήνην - που επιδιώκει στη διεύρευσή της πληθώρα των συλλόγων μιας ορισμένης περιοχής».

Η Ρέα Κακάμπουρα - Τίλη σίγουρα ανοίγει νέους δρόμους. Για να σκύψουν και άλλοι πάνω στη μελέτη του κινήματος της Ηπειρωτικής Διάσπορας. Είναι ένας τομέας στα σε ένα πλούσιο υλικό - κάθε χωριό σχεδόν έχει και τον «εθνικό του σύλλογο» - που σή- λογο στην Αθήνα. «Η έκδοση της εργασίας - σημειώνει το «Δ» του Πνευματικού Κέντρου Κόνιτσας - έχει μια ιδιαίτερη σημασία για μας, τόσο συμβολική όσο και πρακτική, διότι, εκτός του σημαντικού γεγονότος που είναι έτσι κι αλλιώς η έκδοση μιας διατριβής που αφορά τον τόπο μας, η συγκεκριμένη εργασία αναφέρεται στο ζήτημα των συλλόγων που παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της Κοινοτικής διασποράς, αλλά και στα ίδια τα χωριά μας, γεγονός που τώρα πια με τις συνενώσεις των κοινοτήτων, παίρνει και μια νέα διάσταση, αφού όλοι αυτοί οι σύλλογοι καλούνται να λειτουργήσουν σ' ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας, αποκαθιστώντας εν- στήνην - που επιδιώκει στη διεύρευσή της πληθώρα των συλλόγων μιας ορισμένης περιοχής».

Η Ρέα Κακάμπουρα - Τίλη σίγουρα ανοίγει νέους δρόμους. Για να σκύψουν και άλλοι πάνω στη μελέτη του κινήματος της Ηπειρωτικής Διάσπορας. Είναι ένας τομέας στα σε ένα πλούσιο υλικό - κάθε χωριό σχεδόν έχει και τον «εθνικό του σύλλογο» - που σή- λογο στην Αθήνα. «Η έκδοση της εργασίας - σημειώνει το «Δ» του Πνευματικού Κέντρου Κόνιτσας - έχει μια ιδιαίτερη σημασία για μας, τόσο συμβολική όσο και πρακτική, διότι, εκτός του σημαντικού γεγονότος που είναι έτσι κι αλλιώς η έκδοση μιας διατριβής που αφορά τον τόπο μας, η συγκεκριμένη εργασία αναφέρεται στο ζήτημα των συλλόγων που παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της Κοινοτικής διασποράς, αλλά και στα ίδια τα χωριά μας, γεγονός που τώρα πια με τις συνενώσεις των κοινοτήτων, παίρνει και μια νέα διάσταση, αφού όλοι αυτοί οι σύλλογοι καλούνται να λειτουργήσουν σ' ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας, αποκαθιστώντας εν- στήνην - που επιδιώκει στη διεύρευσή της πληθώρα των συλλόγων μιας ορισμένης περιοχής».

Οδοιπορικό στα Ζαγοροχώρια

Κείμενο - Φωτογραφίες: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Εκπαιδευτικός - Συγγραφέας

Το Ζαγόρι ή τα Ζαγοροχώρια είναι μια ορεινή περιοχή της Ηπείρου, γνωστή για την υπέροχη φύση της, για την σπάνια κληρονομιά και πανίδα της, για τους παραδοσιακούς οικισμούς της και για τον πολιτισμό που αναπτύχθηκε κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Ψηλά κι απότομα βουνά, αλλού δασωμένα κι αλλού όχι, φαραγγια μικρά και μεγάλα, μικρά οροπέδια και κοιλάδες και μικρά και μεγάλα ποτάμια αποτελούν το ανάγλυφο της περιοχής, ενώ πέτρινα σπίτια, πέτρινα γεφύρια - μονότοξα, δίτοξα, τρίτοξα - μοναστήρια, ε-

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

ξωκκλησία, πέτρινα εικονίσματα, και λιθόστρωτα μονοπάτια -άλλοτε εμπορικοί δρόμοι που σώζονται τμήματά τους- αποτελούν το δομημένο περιβάλλον.

Το όνομα της περιοχής, κτά την επικρατέστερη άποψη, έχει σλαβική προέλευση και σημαίνει «πίσω απ' το βουνό» (εν. Μιτωκέλι).

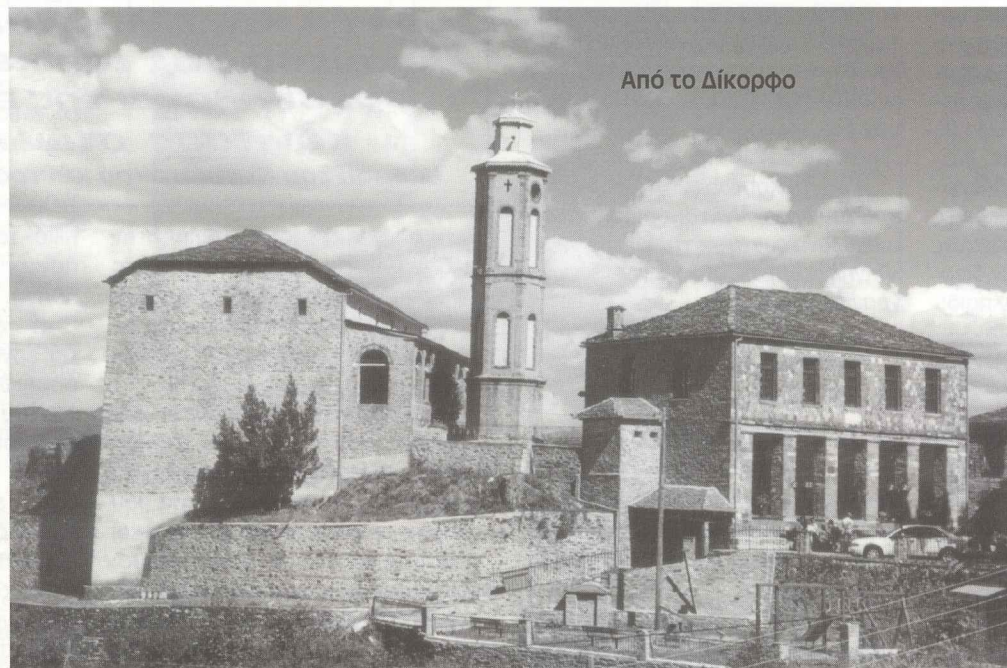
Τα όρια της περιοχής ορίζονται από φυσικά και τεχνητά όρια. Στα δυτικά η εθνική οδός Ιωαννίνων-Κόνιτσας, στα βόρεια κυλάει ο ποταμός Αώος, στα νότια το βουνό Μιτωκέλι και στα ανατολικά το βουνό Μαυροβούνι και η κοιλάδα του παραπόταμου του Αράχθου, Βάρδα. Η περιοχή του Ζαγορίου χωρίζεται, με κριτήρια γεωγραφικά και γλωσσολογικά, σε τρία τμήματα: στο Δυτικό, στο Κεντρικό και στο Ανατολικό ή Βλαχοζαγόρο. Το δυτικό τμήμα περιλαμβάνει τα χωριά Άνω Πε-

δινά, Κάτω Πεδινά, Ελαφότοπο, Μεσοβούνι, Αγ. Μηνά, Αρίστη, Πάπιγκο και Βίκο.

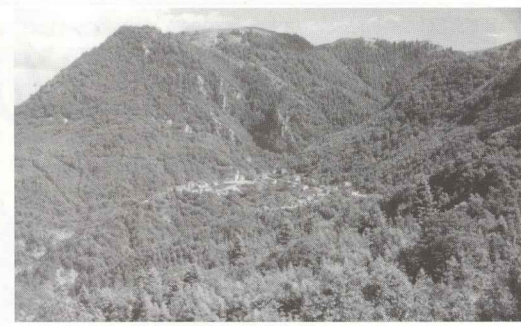
Το κεντρικό τμήμα περιλαμβάνει τα χωριά: Ασπράγγελοι, Δίλοφο, Κήποι, Νεγάδες, Φραγκάδες, Λεπτοκαρυά, Βίτσα, Μονοδένδρι, Ελάτη, Δίκορφο, Μανασσή, Καλιωτά, Διπόταμο, Ανθρακίτη, Καβαλήαρι, Καρυές, Κουκούλι, Καπέσοβο, Βραδέτο, Τσεπέλοβο, Σκαμνέλι.

Τέλος το ανατολικό περιλαμβάνει τα χωριά: Τρίστενο, Γρεβενίτι, Φλαμπουράρι, Ελατοχώρι, Βοβούσα, Ηλιοχώρι, Βρυσοχώρι, Λάιστα, Δόλιανη, Μακρίνο, Καστανώνα.

Στη νοτιοανατολική περιοχή του Ζαγορίου, υπάρχουν και ορισμένα χωριά που έχουν στενές σχέσεις με τα Ζαγοροχώρια, Πέτρα, Ιτέα, Μνηιωτάδες, σε σημείο που πολλοί τα τοποθετούν κι αυτά στο Ζαγόρι. Από τα χωριά, σώθηκαν από τη μανία των Τούρκων το 1912-13 και των Γερμανών το 1944 και διατηρούν το παραδοσιακό τους χρώμα, τα εξής: Πάπιγκο, Αρίστη, Βίτσα, Δίκορφο, Μονοδένδρι, Άνω Πεδινά, Κάτω Πεδινά, Ελαφότοπος, Κήποι, Καπέσοβο, Τσεπέλοβο, Σκαμνέλι, Νεγάδες και Διπόταμο.

Από το Δίκορφο

Και σ' αυτά τα χωριά, όμως, σε λιγότερο ή περισσότερο βαθμό, η απογύμνωση από τον πληθυσμό, οι χωρίς οικονομική ενίσχυση μεγάλες οικονομικές απαιτήσεις για τη συντήρηση των σπιτιών, οι κληρονομικές διαφορές και η άγνοια, έχουν κάνει τους κατοίκους να χρησιμοποιούν σύγχρονα υλικά (κεραμίδι, τσιμέντο, εξωτερικό σοβάτισμα) και στη χειρότερη περίπτωση τα έχουν παρατήσει, με αποτέλεσμα, πολλὰ από τα υπέροχα αρχοντικά να πέφτουν ή να έχουν πέσει και στη θέση τους να μένουν χαλάσματα και οικόπεδα.

Σήμερα οι κάτοικοι του Ζαγορίου ανέρχονται, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, σε 4.000 κατοίκους, όμως ο αριθμός αυτός είναι πηλαιοματικός και στην πραγματικότητα οι κάτοικοι είναι λιγότεροι, οι περισσότεροι δε είναι ηλικιωμένοι. Ανέκαθεν τη Ζαγορία κοινωνία αποτελούσαν τέσσερις τάξεις: α) οι Ζαγορίσιοι, β) οι βλάχοι, γ) οι σαρακατσάνοι και δ) οι γύφτοι. Σήμερα οι περισσότεροι μόνιμοι κάτοικοι είναι βλάχοι και σαρακατσάνοι. Ασχολούνται με την οικόσιτη κτηνοτροφία και με την καλλιέργεια λίγων κηπευτικών. Τα περίφημα Ζαγορίσια αμπέλια δεν υπάρχουν πια. Στο ανατολικό Ζαγόρι κυρίως οι κάτοικοι ασχολούνται με την εκμετάλλευση των δασών, ενώ νομάδες σαρακατσάνοι κτηνοτρόφοι βόσκουν τα κοπάδια τους, κατά τους θερινούς μήνες, στα βουνά της περιοχής.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΑΦΟΥΣ - ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑ

Το Ζαγόρι είναι ίσως η πιο ορεινή περιοχή της Ηπείρου. Τρεις κύριοι ορεινοί όγκοι χαρακτηρίζουν την περιοχή: Στο ανατολικό άκρο ο κύριος όγκος της οροσειράς της Πίνδου με τα πλούσια, σε κωνοφόρα κυρίως (πεύκα, ρόμπολα, έλατα) δάση, και τα πολλὰ τρεχούμενα νερά.

Το βουνό Μιτωκέλι, που καλύ-

πτει το νότιο τμήμα του Ζαγορίου και που από την πλευρά της περιοχής είναι κατάφυτο από βελανιδιές, οξυές, έλατα, λεπτοκαρυές κ.α. Στο κέντρο του Ζαγορίου και βόρεια υψώνεται ο ορεινός όγκος του βουνού Τύμφη, πιο γνωστό και σαν Γκαμήλα που είναι η ψηλότερη κορφή του (2497 μ.). Η Τύμφη σχηματίστηκε πριν εκατομμύρια χρόνια στο

βυθό της θάλασσας και είναι ένα ιδιαίτερο γεωλογικό φαινόμενο, με τις μεγάλες κορυφές, με τα αιώνια χιόνια της, με τις απότομες χαράδρες της, τα μεγάλα βάρθρα, τις Αηλικές εκτάσεις της Δρακόλιμνης και της Αστράκας, τους βραχώδεις πύργους της, αποτελέσματα της δράσης παγετώνων.

Ανάμεσα από τα υψώματα και τα βουνά υπάρχουν μικρές κοι-

λάδες και οροπέδια, ενώ την περιοχή διασχίζουν οι ποταμοί Αώος, ο παραπόταμός του Βοϊδομάτης και ο Βάρδας, ενώ υπάρχουν πολλοί μικρότεροι χείμαρροι και ρυάκια. Τέλος, δυο μεγάλες χαράδρες, συμπληρώνουν το ανάγλυφο της περιοχής: οι χαράδρες του Αώου και του Βίκου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

Ήπειρος και Ηπειρώτισσα

Ηπειρος, αγαπημένη πατρίδα. Άρτα, Πρέβεζα, Θεσπρωτία, Γιάννενα, ένα κομμάτι γης από απόκρημνες, αλλήλα πνεύμονες βουνοκορφές, που σε άλλα σημεία καταλήγουν ήσυχια κι αλλού βουδίζουσιν απότομα στην κατάγληνη θάλασσα του Ιονίου και του Αμβρακικού.

Τόπος δοξασμένος από μύθοι και ιστορίας, πολιτισμού και παράδοσης, τόπος με σπάνιες και μοναδικές στον κόσμο φυσικές ομορφιές, τόπος όμως άγονος, που κάνει δύσκολη τη ζωή των κατοίκων της.

Οι Ηπειρώτες αναγκάστηκαν έτσι από πολύ νωρίς να εγκαταλείψουν τον τόπο τους και να αναζητήσουν καλύτερη τύχη για τις οικογένειές τους, στην αποδημία και στη μετανάστευση.

Το Ηπειρωτικό στοιχείο απλώθηκε παντού. Εντός και εκτός Ελλάδας. Όπου κι αν βρέθηκαν οι Ηπειρώτες εργάστηκαν με κόπο και μόχθο. Πολλοί τα κατάφεραν και έκαναν προκοπή στα ξένα. Και το πρώτο τους μέλημα ήταν να διαθέσουν απ' όσα κέρδισαν και για την πατρίδα. Γέμισε η Αθήνα από η-

ρκαλή αφιερώματα, από διαχρονικά μνημεία πολιτισμού των ξενιτεμένων Ηπειρωτών.

Ξενιτεύθηκαν, λοιπόν, οι Ηπειρώτες. Αναζητήσαν σε ξένους τόπους καινούργιες πατρίδες. Στους νέους αυτούς τόπους άρχισαν να συμμετέχουν στην οικονομική και κοινωνική ζωή τους, αλλήλα και να οργανώνουν εκεί τους πρώτους

Γράφει η ΜΑΡΙΑ ΝΑΚΗ - ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Δικηγόρος, π. Πρόεδρος της Αδεσφότητας Θεοδωριαντών Άρτας

Συλλόγους της Ηπειρωτικής Αποδημίας. Σκοπός τους να διατηρηθεί και να μη χαθεί, όχι μόνο το Ηπειρωτικό, αλλά κυρίως το Ελληνικό στοιχείο.

Ο Αποδημιός Ελληνισμός αποτέλεσε φάρους του Έθνους, με τη διατήρηση των ηθών και εθίμων, του τρόπου ζωής, του πνεύματος, της παράδοσης, του μοναδικού ελληνικού πολιτισμού.

Σε όλα αυτά τα στάδια της Ηπειρωτικής ζωής, οι γυναίκες της Ηπείρου πουθενά δεν υστέρησαν. Πλήσι στους άνδρες, δίπλα στα παιδιά τους, έδω-

σαν πάντα το δικό τους καλόν αγώνα.

Πραγματικές ηρωίδες, όταν χρειάστηκε στις δύσκολες εποχές των πολέμων, ορισμένες Ελληνίδες του Σουλίου, του Ζαλόγγου, της Πίνδου, συγκλήθηκαν με την αυτοθυσία τους: αλλήλα και πάλη ηρωίδες γυναίκες, μάνες και αδελφές σε καιρούς ειρηνικούς.

Και όταν οι καιροί άρχισαν να αλλάζουν και η αποδημία απλώθηκε, βρέθηκε και αυτή σε ξένους τόπους: κι εκεί συνέχισε τον καλόν αγώνα, σε άλλους τώρα τομείς.

Μαζί με τον άνδρα, δειλά στην αρχή και περισσότερο θαρρετά αργότερα, άρχισε να συμμετέχει στο κίνημα της Αποδημίας. Το γυναικείο συναισθήμα πέρισε στην οργάνωση των δραστηριοτήτων, η θύμηση της πατρικής γης, του τρόπου ζωής των παιδικών χρόνων, τα ήθη του αγαπημένου χωριού, ζωντάνευαν διαφορετικά μέσα από τη γυναικεία ματιά.

Η παρουσία της Ηπειρώτισσας σήμερα και η συμμετοχή της στους Συλλόγους και στις Αδεσφότητες, σε πολλές περιπτώσεις και σε θέσεις των Διοικητικών Συμβουλίων είναι αρκετά ικανοποιητική.

Μία ενδεικτική έρευνα στα αρχεία της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας Ελλάδος, που έχει στη δύναμή της πάνω από 400 σωματεία, μας δείχνει ότι:

- Στην Άρτα, επί 145 Συλλόγων έχουμε συμμετοχή γυναικών σε Διοικητικά Συμβούλια στους 40 συλλόγους, με συνολική εκπροσώπηση από 60 γυναίκες.

- Στα Γιάννενα, επί 180 Συλλόγων έχουμε συμμετοχή στους 95, με συνολική εκπροσώπηση 185 γυναίκες.

- Στη Θεσπρωτία επί 70 Συλλόγων έχουμε συμμετοχή στους 33, με συνολική εκπροσώπηση 60 γυναίκες.

- Στην Πρέβεζα, επί 46 Συλλόγων έχουμε συμμετοχή σε 24, με συνολική εκπροσώπηση 30 γυναίκες.

Τέλος επί 60 διαφόρων άλλων Συλλόγων έχουμε συμμετοχή στους 34, με συνολική εκπροσώπηση 65 γυναίκες.

Έτσι αυτή τη στιγμή πάνω από 400 Ηπειρώτισσες, η κάθε μια από τη δική της θέση προσφέρει και μοχλίζει για μια καλύτερη Ήπειρο.

Μαζί με τον άνδρα, όπως αρμόζει στη γνήσια Ηπειρώτισσα, αγωνίζεται, στην εποχή της αλλοτρίωσης και της παγκοσμιοποίησης, με αγάπη και σεβασμό στην πατρίδα μας την Ήπειρο και την Ελλάδα.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ - Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ ΑΡΤΑΣ

Παρακολουθώντας εδώ και πολλὰ χρόνια τη δράση και τις εκδηλώσεις των Συλλόγων, οι οποίες τις περισσότερες φορές είναι αξιόλογες και ξέρω με πόσο κόπο διοργανώνονται, διαπίστωσα μια σημαντική, κατά τη γνώμη μου, απουσία.

Μία ΕΚΘΕΣΗ ή οποιαδήποτε άλλη εκδήλωση που θα μας φέρνει πιο κοντά στον κόσμο του ΒΙΒΛΙΟΥ.

Αν γράφω αυτό το κείμενο, είναι για να μεταφέρω την εμπειρία μου από μια τέτοια διοργάνωση και μακάρι να παρακινήσω όσους ασχολούνται με τις πολιτιστικές εκδηλώσεις των Συλλόγων και Αδεσφότητων κυρίως, να ενδιαφερθούν για κάτι αντίστοιχο.

Εμείς ξεκινήσαμε πριν από επτά περίπου χρόνια να στήσουμε μια έκθεση βιβλίου στο Βουργαρέλι στα τέλη Οκτωβρίου, εκμεταλλευόμενοι κάποιο τριήμερο, λόγω της εθνικής γιορτής. Είχαμε σαν πρώτη σκέψη τα παιδιά που μένουν στο χωριό και κυρίως τους μαθητές των σχολείων. Με δεδομένο, φυσικά, ότι στο χωριό μας δεν υπάρχει βιβλιοπωλείο και δεν

Γράφει η ΜΑΙΡΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ Πρόεδρος Συλλόγου Βουργαρελιωτών Αττικής

γοτεχνίας, ιστορίας, ψυχολογίας κ.λπ. Η αποδοχή και η ανταπόκριση του κόσμου ήταν πολύ μεγαλύτερη απ' ό,τι φανταζόμαστε και ελπίζαμε.

Έτσι μετά από τρεις συνεχείς χρονιές, ήταν πλέον ανάγκη να προσφέρουμε κάτι περισσότερο. Μια μεγαλύτερη έκθεση για πιο πολύ καιρό. Τα τρία τελευταία χρόνια η ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ διαρκεί σχεδόν όλο τον Αύγουστο.

Δίνουμε έτσι τη δυνατότητα σε μικρούς και μεγάλους να κάθονται στο χώρο της έκθεσης όση ώρα θέλουν, φυλλομετρώντας και διαβάζοντας, να συζητούν μεταξύ τους και να ανταλλάσσουν γνώμες για βιβλία που ξέρουν, να αγοράζουν ό,τι τους εντυπωσίασε και

τους ενδιαφέρει, να φέρουν την άλλη μέρα και τους φίλους τους και να βλέπουν όλο και περισσότερα βιβλία.

Έτσι ο χώρος της έκθεσης κατέληξε να γίνει ένα στέκι όλο ζωντάνια, χαρά και γνώση.

Χρόνο με το χρόνο και παρατηρώντας κυρίως τα μικρά παιδιά, επιβεβαιώθηκαν οι αρχικές μας σκέψεις. Παρακάμπτοντας την κρατούσα αντίληψη ότι το βιβλίο είναι μια αποκλειστικά σχολική υπόθεση, θέλαμε η αγάπη των παιδιών για το βιβλίο να καλλιεργηθεί από πολύ νωρίς. Να αναπτύχθει μια συναισθηματική - βιωματική σχέση, που θα απλώσει βαθιές ρίζες στις ψυχές τους.

Γιατί η συνήθεια της ανάγνωσης αποκτιέται αδιάφορα και ανεπαίσθητα, με την καθημερινή και δίχως προτροπή επαφή με το βιβλίο. Γιατί ξέρουμε ελάχιστους γονείς που από τον καναπέ

και την τηλεόραση το βράδυ προτιμούν ένα ανοιχτό βιβλίο.

Γιατί το ρήμα «διαβάζω» δεν παίρνει προστακτική.

Όποιο κόπο και θυσία ελεύθερου χρόνου απαιτεί μια τέτοια διοργάνωση πιστεύουμε πως η προσφορά αυτή είναι ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΗ και αξίζει κανείς να προσπαθήσει.

Εγώ προσωπικά έχω όλη τη διάθεση να βοηθώ όποιον θελήσει να οργανώσει μια τέτοια εκδήλωση.

«Το ρήμα διαβάζω δεν παίρνει προστακτική»

κυκλοφορεί τίποτα περισσότερο από μολύβι και τετράδιο.

Αν αφορμή ήταν όλα αυτά, δεν περιοριστήκαμε στο μαθητικό κοινό, αλλά εμπλουτίσαμε την έκθεση με βιβλία κάθε ενδιαφέροντος - λο-

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΪΡΟΥ
1903-1998
95 ΧΡΟΝΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Η παρουσία των Ηπειρωτών στην Αίγυπτο αρχίζει κυρίως την εποχή της δυναστείας του Μωχάμεντ Άλι κατά τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα, από τους αδελφούς Τοσίτσα, Ν. Στουρνάρα και Γ. Αβέρωφ, οι οποίοι υπήρξαν Μεγάλοι Ευεργέτες όχι μόνο του Αιγυπτιακού Ελληνισμού αλλά και της Μητέρας Πατρίδας.

**ΚΑΪΡΟ: Ανταπόκριση.
Του Προέδρου Πανηπειρωτικού Συλλόγου Καΐρου
Κ. ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΒΛΑΧΟΥ**

Το 1903 ιδρύεται το πρώτο Ηπειρωτικό Σωματείο στην Αίγυπτο με έδρα το Κάιρο και διακλαδώσεις σ' όλη τη χώρα με επωνυμία «Ηπειρωτική Αδελφότητα».

Ο σκοπός ήταν καθαρά φιλανθρωπικός, η ηθική και υλική συμπαράσταση σε κάθε πατριώτη που έρχονταν από την Ήπειρο.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούσαν από τους: Φ. Φιλιππίδη πρόεδρο, Κ. Κόκκορο και Ιωάν. Τσάμη αντιπροέδρους, Ν. Πασχάλη ταμία και ιερέα Σπ. Γκινάκα, Γ. Μπίτζιο, Κ. Λάμπρου, Ιωάν. Παππά, Κ. Δαρδανίδη και Α. Βαβακούκη συμβούλους.

Από την πρώτη συνεδρία ορίστηκε να εορτάζεται η μνήμη του Νεομάρτυρα Αγίου Γεωργίου που μαρτύρησε στα Πάννενα ως ημέρα γιορτής της Αδελφότητας. Αυτό συνεχίζεται ως τώρα στο Σύλλογο και γιορτάζεται πανηγυρικά από όλη την παροικία του Καΐρου. Της Θείας Λειτουργίας προϊστάται ο εκάστοτε Πα-

Από επίσκεψη του Συλλόγου σε Ζαγορίσιο εστιατόριο στην Αλεξάνδρεια

Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Πέτρος Ζ' και ο πρέσβης της Ελλάδος στην εκδήλωση του Συλλόγου για την εθνική παλιγγενεσία.

«Γεμάτοι αγάπη στην καρδιά μας για την πατρίδα»

ΑΙΓΥΠΤΟΥ

τριάρχης Αλεξανδρείας. Η όλη γιορτή κλείνει με μια συνεστίαιση.

Το 1907 επί προεδρίας Δ. Φιλιππου προκηρύχθηκε διαγωνισμός για τη συγγραφή της ιστορίας της Ηπείρου από την αρχαιότητα ως τη νεώτερη εποχή. Το βραβείο έλαβε ο Μέκκιος από τα Γιάννενα, καθηγητής της Ζωσιμαίας Σχολής και η εργασία του τυπώθηκε στο Κάιρο.

Το 1912 ιδρύθηκε ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος, με σκοπούς πατριωτικούς και φιλανθρωπικούς και με έδρα το Κάιρο.

Το 1928 ο Σύλλογος ενισχύει την Ελληνική Κοινότητα με 1000 λίρες για την ανέγερση σχολικών κτιρίων.

Το 1933 αποφασίζει χρηματική προσφορά προς το συσσίτιο της Ελληνικής Κοινότητας.

Το 1944 αποφασίζει τη χορηγία ποσού σε άπορους πατριώτες - μαθητές για τη συνέχιση των σπουδών τους. Απονέμεται βραβείο στους αριστούχους μαθητές των Ελληνικών Σχολών, Ελληνικής Κοινότητας, Αμπετείου, Πατριαρχικής. Το βραβείο ονομάστηκε «Η Πίνδος» και ήταν χρηματικά ποσά και βιβλία.

Μια μεγάλη απόφαση ήταν η προσφορά ποσού για τη νοσηλεία Ηπειρωτών στο Ελληνικό Νοσοκομείο της Κοινότητας. Ο Σύλλογος μερίμνησε για τη βοήθεια σε χρήμα στους Ηπειρώτες που επαναπατρίζοντο.

Το 1934, η Πανηπειρωτική Συνέλευση έστειλε μήνυμα διαμαρτυρίας για τις πιέσεις κατά της Ελλάδος και της Βορείας Ηπείρου.

Το 1935 άρχισε διενέργεια εράνου για να ενισχυθεί η Γενική Διοίκηση Ηπείρου και να αγοραστεί ένα πολεμικό αεροπλάνο που να φέρει το όνομα «ΗΠΕΙΡΟΣ». Ο Σύλλογος το 1936 ανακήρυξε Επίτιμο Πρόεδρο τον Γιαννιώτη Πατριάρχη Αλεξανδρείας Νικόλαο τον Ε'.

Οι Ηπειρώτες της Αιγύπτου υπήρξαν εποικοδομητικά στοιχεία όχι μόνο για την παροικία αλλά και για την Αίγυπτο. Συναδελφωμένοι με τους Αιγυπτίους συνεργάστηκαν σε όλους τους τομείς. (Αρκεί να αναφέρουμε ότι υπήρχαν 3.000 φούρνοι Ηπειρωτικοί στην Αίγυπτο). Ασχολήθηκαν επίσης με το εμπόριο και τις επιστήμες.

Ο Σύλλογος έχει την τιμή να διοικείται από εξέχοντες Ηπειρώτες.

Σήμερα, παρά τις αντιξοότητες συνεχίζει την παράδοσή του, έχει το καταστατικό του και το πολιτιστικό στοιχείο με εκδηλώσεις, εκδρομές, εορτές και πανηγύρεις. Τονώνει τις παραδόσεις μας και καλλιεργεί σχέσεις ανάμεσα στα μέλη της παροικίας και ενδιαφέρεται για τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της εθνικής μας ταυτότητας. Πανηγυρίζει την εθνική μας εορτή ετησίως με τη διοργάνωση εκδηλώσεων, με την παρουσία χορευτικού συγκροτήματος από την πατρίδα. Φέτος είχαμε τη χαρά να μας έλθει ο χορευτικός όμιλος «ΤΟ ΚΟΥΓΚΙ».

Έτσι ενωμένοι, σταθεροί και αδελφωμένοι, προχωρούμε γεμάτοι αγάπη στην καρδιά μας για την Ήπειρο και τα άγια χώματά της.

Εκδήλωση για τον Άγιο Γεώργιο τον εξ Ιωαννίνων.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

- Απόλλων Βλάχος πρόεδρος
- Δημήτρης Οικονόμου αντιπρόεδρος
- Νικόλαος Ζώης γ. γραμματέας
- Γεώργιος Καλλιόης ταμίας
- Δημήτρης Κούρος
- Γεώργιος Κασσιμάτης σύμβουλοι
- Περικλής Τσαπάρης εκπρόσωπος στην Αλεξάνδρεια
- Σόλων Τζαφέρης
- Γεώργιος Ράμμος ελεγκτές
- Χρυσόστομος Λαμπριόης γενικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα

